

ที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๓๑๐

กรมบัญชีกลาง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้ากลุ่มจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ด้วยกระทรวงการคลังได้กำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
และนโยบายการบัญชีภาครัฐ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้หน่วยงานมีการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้อง
กับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นไปในแนวทางเดียวกันตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับดังกล่าว และสอดคล้อง
กับระบบ GFMS ในปัจจุบัน จึงได้จัดทำคู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ สามารถ
ดาวน์โหลดคู่มือการบัญชีภาครัฐดังกล่าวได้ที่เว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง www.cgd.go.th

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิศักดิ์ อรัญญาเกษมสุข)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

กองบัญชีภาครัฐ

กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๐๗ - ๑๐

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๑๑

คู่มือการบัญชีภาครัฐ
เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

กรมบัญชีกลาง
กองบัญชีภาครัฐ
กลุ่มงานระบบบัญชีภาครัฐ

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

๑

วัตถุประสงค์

๑

ขอบเขตและข้อจำกัด

๒

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๒

บทที่ ๒ หลักการบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หลักการและนโยบายการบัญชี

๑. การรับรู้และการวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๔

๒. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก

๔

๓. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน

๔

๔. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากการแลกเปลี่ยน

๕

๕. ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน

๕

๖. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้มาจากการรวมหน่วยงาน

๕

๗. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน

๕

๘. การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ

๖

๙. รายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาซึ่งโครงการวิจัย

๖

และพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

๑๐. อายุการให้ประโยชน์

๖

หลักการบันทึกบัญชี

๗

บทที่ ๓ การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การบันทึกบัญชีการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๑. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

๑๐

๒. การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณฝากคลัง

๑๕

๓. การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์

๒๑

วิธีการบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๒๒

การบันทึกบัญชีรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๑. การบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นเริ่มแรก

๒๓

๒. การบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายหลัง

๒๔

๓. การบันทึกการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่

๓๘

๔. การบันทึกค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

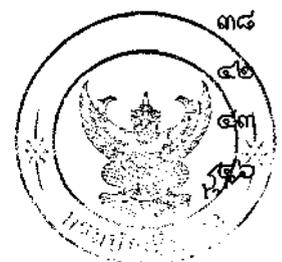
๔๒

๕. การบันทึกการโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๔๓

๖. การบันทึกการเลิกใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๔๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ หลักเกณฑ์การคำนวณค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	
หลักเกณฑ์	๔๙
อายุการให้ประโยชน์	๕๐
บทที่ ๕ ทะเบียนและรายงาน	
ทะเบียน	๕๑
รายงาน	๕๔
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ๑ แบบรายละเอียดการโอนสินทรัพย์ระหว่างกรม	
ภาคผนวก ๒ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	

บทที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

ตามที่กระทรวงการคลังได้กำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับระบบ GFMS ในปัจจุบัน กรมบัญชีกลางจึงได้จัดทำคู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในการบันทึกบัญชีในระบบ GFMS ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถแสดงข้อมูลสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในภาพรวมของหน่วยงานเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบรวมทั้งสามารถนำข้อมูลสินทรัพย์ไม่มีตัวตนไปใช้ในการวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงนโยบายของผู้บริหารได้

การบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในระบบ GFMS จะบันทึกในระบบสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset : FA) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้บันทึกและควบคุมสินทรัพย์ในภาพรวมของหน่วยงาน เริ่มตั้งแต่การสร้างข้อมูลหลักสินทรัพย์ การบันทึกการได้มาของสินทรัพย์จากการจัดซื้อจัดจ้าง การรับบริจาคสินทรัพย์หรือการรับโอนสินทรัพย์ รวมทั้งการบันทึกการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ และการประมวลผลค่าเสื่อมราคาเพื่อแสดงรายการข้อมูลสินทรัพย์ในรายงานตั้งแต่ได้มาจนถึงตัดจำหน่ายสินทรัพย์ออกจากหน่วยงาน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

๒. เพื่อให้ทราบถึงวิธีการบันทึกบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในแต่ละขั้นตอนของระบบ GFMS ได้อย่างถูกต้อง

๓. เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแลหน่วยงานในสังกัดให้สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างถูกต้อง

๔. เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้อย่างครบถ้วน

ขอบเขตและข้อจำกัด

คู่มือการบัญชีภาครัฐ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน กำหนดขึ้นเพื่อให้หน่วยงานที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMS ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ผังบัญชีมาตรฐานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ Version 2560 และระบบ GFMS ในปัจจุบัน ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ผังบัญชีมาตรฐาน และระบบ GFMS อาจส่งผลกระทบต่อการบันทึกบัญชี ซึ่งต้องปรับปรุงวิธีการบันทึกบัญชีตามคู่มือฉบับนี้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ผังบัญชีมาตรฐาน และระบบ GFMS ที่ได้ปรับปรุงใหม่ต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานมีคู่มือการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในระบบ GFMS เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เพื่อใช้ในการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินได้อย่างถูกต้อง

บทที่ ๒

หลักการบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้กำหนดคำนิยามของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวเงินที่สามารถระบุได้และไม่มีลักษณะทางกายภาพ ซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตนสามารถระบุได้ก็ต่อเมื่อสามารถแยกเป็นเอกเทศได้ กล่าวคือ สามารถแยกออกจากความเป็นหน่วยงานได้ และสามารถขาย โอน ให้สิทธิ ให้เช่าหรือแลกเปลี่ยนได้ หรือได้มาจากการดำเนินการให้มีผลผูกพัน คือ การจัดทำข้อตกลงที่ก่อให้เกิดสิทธิหรือภาระผูกพันต่อทุกฝ่ายตามข้อตกลงเสมือนเป็นการทำสัญญา และเป็นสินทรัพย์อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานและสามารถจำกัดไม่ให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งเกิดจากสิทธิตามกฎหมายที่มีผลบังคับใช้โดยหน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการ รวมถึงรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ ต้นทุนที่ประหยัดได้ หรือประโยชน์อื่นที่เกิดขึ้นจากการใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น

ซึ่งมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ยกเว้นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เนื่องจากมีความสำคัญทางด้านวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม หรือประวัติศาสตร์ ไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าทั้งหมดที่คิดจากราคาตลาดเพียงอย่างเดียว มีข้อห้ามหรือข้อจำกัดทางกฎหมายอย่างเข้มงวดในเรื่องการจำหน่ายสินทรัพย์ เป็นสินทรัพย์ที่อาจมีมูลค่าสูงขึ้นตามกาลเวลาและการประมาณอายุการให้ประโยชน์ อาจทำได้ยาก ซึ่งในบางกรณีอาจมีอายุได้ถึงหลายร้อยปี

การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของหน่วยงานในระบบ GFMS จะบันทึกรายการในระบบสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset : FA) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้ในการบันทึกและควบคุมสินทรัพย์ในภาพรวมของหน่วยงาน เริ่มตั้งแต่การสร้างข้อมูลหลักสินทรัพย์เพื่อให้สามารถรับรู้เป็นสินทรัพย์รายตัว เมื่อมีการได้มาของสินทรัพย์จากการจัดซื้อจัดจ้าง การรับบริจาค และการรับโอน เป็นต้น รายการที่จะถือเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ต้องสามารถระบุได้ ก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการ และอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงาน ซึ่งจะต้องมีการประมวลผลค่าเสื่อมราคาเพื่อรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละงวดบัญชีในชื่อบัญชีค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สำหรับการเลิกใช้และการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๑๕ ของระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

หลักการและนโยบายการบัญชี

๑. การรับรู้และการวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน กำหนดให้หน่วยงานต้องรับรู้ต้นทุนของรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นสินทรัพย์เมื่อรายการนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้

๑.๑ เป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยเป็นสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวตนที่สามารถระบุได้และไม่มีลักษณะทางกายภาพ

๑.๒ เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ ซึ่งหน่วยงานต้องรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่จะเกิดจากสินทรัพย์นั้น และราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

ทั้งนี้ การวัดมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เมื่อเริ่มแรกให้หน่วยงานวัดมูลค่าด้วยราคาทุนกรณีที่หน่วยงานได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ราคาทุนเริ่มแรก ณ วันที่ได้มาต้องเป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์

๒. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่หน่วยงานได้มาแบบแยกต่างหาก โดยหน่วยงานคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้น แม้จะมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเวลา หรือจำนวนที่ได้รับ

ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก ประกอบด้วย ราคาซื้อรวมอากรขาเข้าและภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ หักด้วยส่วนลดการค้าต่างๆ และจำนวนที่ได้รับคืนจากผู้ขาย และต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมสินทรัพย์เพื่อพร้อมที่จะใช้ประโยชน์ได้ตามความประสงค์ ซึ่งการรับรู้ต้นทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะสิ้นสุดเมื่อสินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร

๓. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน

หน่วยงานอาจได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนซึ่งเกิดจากหน่วยงานของรัฐอื่นโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาให้ โดยไม่มีการแลกเปลี่ยน เช่น สิทธิ ใบอนุญาต หรือลิขสิทธิ์ เป็นต้น

ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ให้รับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์ โดยการวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนด้วยมูลค่ายุติธรรมนี้ ไม่ถือเป็นการตีราคาใหม่

๔. สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนที่ได้จากการแลกเปลี่ยน

หน่วยงานอาจจะได้รับสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนจากการแลกเปลี่ยนกับสิทธิประโยชน์ที่ไม่เป็นตัวเงินหรือแลกเปลี่ยนกับทั้งรายการสิทธิประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

การวัดมูลค่าต้นทุนของสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยน ให้รับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรม หากสิทธิประโยชน์ที่ได้มาไม่ได้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม ให้รับรู้สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนด้วยมูลค่าตามบัญชีที่นำไปแลกเปลี่ยน

๕. ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน

หน่วยงานอาจมีรายจ่ายที่มีส่วนทำให้เกิดค่าความนิยมขึ้นภายในหน่วยงาน และเนื่องจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นทรัพยากรที่สามารถระบุได้ภายใต้การควบคุมของหน่วยงาน จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์การรับรู้รายการสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตน หน่วยงานต้องไม่รับรู้ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในเป็นสิทธิประโยชน์

๖. สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนได้มาจากการรวมหน่วยงาน

หน่วยงานได้รับสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนจากการรวมหน่วยงานของรัฐ ให้หน่วยงานรับรู้ราคาทุนของสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่รวมหน่วยงาน

๗. สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน

การประเมินว่าสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการหรือไม่ หน่วยงานต้องแยกขั้นตอนการวิจัยออกจากขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

๗.๑ ขั้นตอนการวิจัย ให้หน่วยงานรับรู้รายจ่ายที่เกิดจากการวิจัยหรือเกิดในขั้นตอนการวิจัยเป็นบัญชีค่าใช้จ่ายเมื่อรายจ่ายนั้นเกิดขึ้น

๗.๒ ขั้นตอนการพัฒนา ให้หน่วยงานรับรู้รายจ่ายที่เกิดจากการพัฒนาหรือเกิดในขั้นตอนการพัฒนาเป็นสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนเมื่อหน่วยงานสามารถแสดงให้เห็นว่ามีความเป็นไปได้ตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้

(๑) มีความเป็นไปได้ทางเทคนิคที่หน่วยงานจะทำให้สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนเสร็จสมบูรณ์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์หรือขายได้

(๒) หน่วยงานมีความตั้งใจที่จะทำให้สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนเสร็จสมบูรณ์และนำมาใช้ประโยชน์หรือขาย

(๓) หน่วยงานมีความสามารถที่จะนำสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนนั้นมาใช้ประโยชน์หรือขาย

(๔) หน่วยงานสามารถแสดงให้เห็นถึงวิธีที่สิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนจะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ หรือแสดงให้เห็นว่าสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนนั้นมีตลาดรองรับอยู่จริง หรือเมื่อนำไปใช้เป็นการภายในหน่วยงานสามารถแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากสิทธิประโยชน์ไม่มีตัวตนนั้น

(๕) หน่วยงานมีความสามารถในการจัดหาทรัพยากรด้านเทคนิค ด้านการเงิน และด้านอื่นได้เพียงพอที่จะนำมาใช้เพื่อทำให้การพัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตน มาใช้ประโยชน์หรือนำมาขายได้

(๖) หน่วยงานมีความสามารถที่จะวัดมูลค่าของรายการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นในระหว่างการพัฒนาได้อย่างน่าเชื่อถือ

ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในประกอบด้วย รายการที่เกี่ยวข้อง โดยตรงทุกรายการที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ ผลิต และจัดเตรียมสินทรัพย์ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ ประโยชน์ตามประสงค์ของฝ่ายบริหาร

๘. การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ

หน่วยงานต้องเลือกใช้วิธีราคาทุนหรือวิธีการตีราคาใหม่เป็นนโยบายการบัญชี ของหน่วยงาน

๘.๑ วิธีราคาทุน หลังจากการรับรู้เริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องแสดงด้วยราคาทุน หักค่าตัดจำหน่ายสะสม

๘.๒ วิธีการตีราคาใหม่ หลังจากการรับรู้เริ่มแรกด้วยวิธีราคาทุน หากหน่วยงานเลือก ที่จะใช้วิธีการตีราคาใหม่ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยอ้างอิงกับตลาดซื้อขายคล่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ตีราคาใหม่หักค่าตัดจำหน่ายสะสม ซึ่งการตีราคาใหม่ ต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานไม่แตกต่างกัน อย่างมีสาระสำคัญจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น

๙. รายการที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาซึ่งโครงการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างการ ดำเนินการซึ่งได้มาแยกต่างหาก หรือได้มาจากการรวมหน่วยงาน และรับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแล้ว และเกิดขึ้นหลังจากการได้มาซึ่งโครงการ ให้รับรู้รายการ ดังนี้

๙.๑ รายการในการวิจัย ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดขึ้น

๙.๒ รายการในการพัฒนา แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีไม่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้รับรู้ เป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดขึ้น

(๒) กรณีเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้บันทึก เพิ่มมูลค่าตามบัญชีของโครงการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๑๐. อายุการให้ประโยชน์

หน่วยงานต้องประเมินอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนว่าสามารถทราบได้แน่นอนหรือไม่ ดังนี้

๑๐.๑ อายุการให้ประโยชน์ที่ทราบแน่นอน

อายุการให้ประโยชน์จะกำหนดจากระยะเวลา จำนวนการผลิตหรือหน่วยวัดอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ให้หน่วยงานต้องบันทึกค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ที่แน่นอน โดยปันส่วนจำนวนที่คิดค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน อย่างเป็นระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หน่วยงานต้องเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์ได้ และในการประเมินอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ต้องไม่เกินระยะเวลาของการดำเนินการให้มีผลผูกพัน รวมถึงสิทธิตามสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมายอื่น โดยให้พิจารณา ดังนี้

(๑) ระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่าย หน่วยงานต้องปันส่วนจำนวนที่คิดค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนอย่างเป็นระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นอยู่ในสถานที่และสภาพที่สามารถใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร และต้องหยุดการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่หน่วยงานเลิกรับรู้สินทรัพย์นั้น

(๒) มูลค่าคงเหลือ หน่วยงานต้องกำหนดมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนเป็นศูนย์ เว้นแต่มีบุคคลที่สามสัญญาว่าจะซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นสิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นมีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ

(๓) การทบทวนระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่าย หน่วยงานต้องทบทวนระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทุกวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน โดยต้องเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หากอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่คาดไว้แตกต่างจากที่เคยประมาณไว้ในอดีต

๑๐.๒ อายุการให้ประโยชน์ที่ไม่ทราบแน่นอน

เมื่อผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่พบขอบเขตที่สามารถคาดคะเนได้เกี่ยวกับระยะเวลาที่สินทรัพย์ดังกล่าวจะสามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดสุทธิหรือศักยภาพในการให้บริการแก่หน่วยงาน จึงจะประเมินอายุการให้ประโยชน์ที่ไม่ทราบแน่นอน ซึ่งมีได้หมายถึงอายุการให้ประโยชน์ไม่มีที่สิ้นสุด หน่วยงานต้องไม่ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน แต่หน่วยงานต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์เพื่อประเมินเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ ยังคงสนับสนุนอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนหรือไม่ หากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ไม่สนับสนุนต้องบันทึกเปลี่ยนแปลงการประเมินอายุการให้ประโยชน์เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน

หลักการบันทึกบัญชี

หน่วยงานต้องรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่จะเกิดจากสินทรัพย์นั้น และราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMIS ให้รับรู้เฉพาะรายการที่มีมูลค่าขั้นต่ำตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป โดยให้รับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนที่เกิดขึ้นจากการจัดหาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการทำให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ ในครั้งแรกตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร กรณีที่หน่วยงานได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากรายการที่ไม่มี การแลกเปลี่ยน ราคาทุนเริ่มแรก ณ วันที่ได้มาต้องเป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์

กรณีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท และมีอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้นเกินกว่า ๑ ปี ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในข้อบัญญัติ “ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์” และจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินไว้เพื่อใช้ในการควบคุมและตรวจสอบ

ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ หมายถึง สินทรัพย์ที่มีลักษณะคงทนถาวรใช้งานได้ นานกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาดำเนินงานตามปกติ รวมทั้งสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด ซึ่งจัดหามาเพื่อใช้ในการดำเนินงานในรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน

บทที่ ๓

การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะเกี่ยวข้องกับการรับรู้รายการจากการจัดซื้อจัดจ้างที่เกิดขึ้นเริ่มแรกตามประเภทของเงินที่หน่วยงานใช้ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง หรือได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาจากการบริจาค การแลกเปลี่ยน หรือการโอน/การรับโอน รวมทั้งการรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นภายหลังการรับรู้รายการ เช่น รายการที่เกิดขึ้นภายในจากขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนการพัฒนา การบำรุงรักษา การปรับปรุง เป็นต้น

การเบิกจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยมีการเบิกจ่ายตามประเภทเงินประกอบด้วย เงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณฝากคลัง และเงินนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีการบันทึกบัญชีการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ดังนี้

๑. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

- ๑.๑ กรณีจ่ายตรงผู้ขายอ้างใบสั่งซื้อสั่งจ้าง
- ๑.๒ กรณีจ่ายตรงผู้ขายไม่อ้างใบสั่งซื้อสั่งจ้าง
- ๑.๓ กรณีจ่ายผ่านหน่วยงาน

๒. การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณฝากคลัง

- ๒.๑ กรณีจ่ายตรงผู้ขายอ้างใบสั่งซื้อสั่งจ้าง
- ๒.๒ กรณีจ่ายตรงผู้ขายไม่อ้างใบสั่งซื้อสั่งจ้าง
- ๒.๓ กรณีจ่ายผ่านหน่วยงาน

๓. การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์

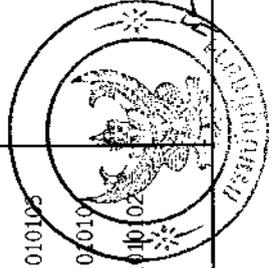

การบันทึกบัญชีการเบิกจ่ายเงินเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การเบิกจ่ายเงินเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
โดยมีการเบิกจ่ายตามประเภทของเงิน ประกอบด้วย

๑. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ
๒. การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณฝากคลัง
๓. การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์

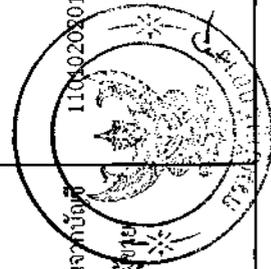
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๑	การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ					
๑.๑	กรณีจ่ายตรงผู้ขายเข้าใบสั่งซื้อสั่งจ้าง					
(๑)	บันทึกใบสั่งซื้อสั่งจ้าง	บส 01	ไม่บันทึกบัญชี			
(๒)	บันทึกตรวจรับงานในระบบ GFMS กรณีจัดซื้อจัดจ้างสินทรัพย์มีหลายงวดงาน ให้บันทึกใบบัญชีฟังก์ชันระหว่างก่อสร้าง	บร 01	เดบิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พักงานระหว่างก่อสร้าง หรือ ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ เครดิต รับสินค้า/ใบสำคัญ (GR/IR)	1209010102 1209020102 1211010102 5104030206 2101010103		
(๓)	บันทึกรายการขอเบิกเงินอ้างใบสั่งซื้อสั่งจ้าง	ZMIRO_KA ขบ 01	เดบิต รับสินค้า/ใบสำคัญ (GR/IR) เครดิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก	2101010105 2101010106 2101010102		

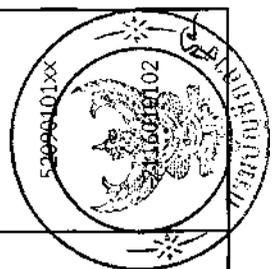
หมายเหตุ ชื่อบัญชี และรหัสบัญชี ที่ใช้ตัวเข้ม หมายถึง ชื่อบัญชีและรหัสบัญชีแยกประเภทที่หน่วยงานจะต้องบันทึกในระบบเอง

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๔)	กรมบัญชีกลางประมวลผลและส่งจ่ายเงิน เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ (๔.๑) กรณีไม่มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้จ่ายเงินแก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ ด้วยจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ จะได้ประเภทเอกสาร PA	Web online	เดบิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุงบ) จากรัฐบาล	2101010101 2101010102 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุงบ) ให้หน่วยงาน เครดิต เงินฝากสำหรับการจ่ายเงินจากบัญชี เงินคงคลังบัญชีที่ ๒ ให้ผู้ขาย	52090101xx 1101020201
			เดบิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุงบ) จากรัฐบาล	2101010101 2101010102 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุงบ) ให้หน่วยงาน เครดิต เงินฝากสำหรับการจ่ายเงินจากบัญชี เงินคงคลังบัญชีที่ ๒ ให้ผู้ขาย	52090101xx 1101020201
	และระบบบันทึกผลส่งภาษีให้กรมสรรพากร ด้วยจำนวนเงินที่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ จะได้ประเภทเอกสาร JV		เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอมีส่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุงบ) จากรัฐบาล	21020401xx 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุงบ) ให้หน่วยงาน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน	52090101xx 4308010103
					กรมสรรพากร เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอน เงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ภาษี (ระบุประเภท)	5210010108 41010101xx

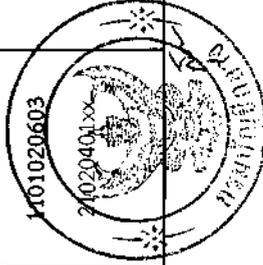
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๑.๒ (๑)	กรณีจ่ายตรงผู้ขายไม่อ้างใบสั่งซื้อจ้าง เมื่อได้รับใบแจ้งหนี้หรือหลักฐานของเบิก ให้บันทึกรายการของเบิกเงิน	ZFB60_KC ขบ 02	เดบิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ	1209010102	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง	52090101xx
			พักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือ	1209020102		
๒	กรมบัญชีกลางประมวลผลและส่งจ่ายเงิน เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิ (๒.๑) กรณีไม่มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้จ่ายเงินแก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิ ด้วยจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ จะได้ประเภทเอกสาร PA (๒.๒) กรณีมีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้จ่ายเงินแก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิ ด้วยจำนวนเงินสุทธิหลังหักภาษี ณ ที่จ่าย จะได้ประเภทเอกสาร PA		พักงานระหว่างก่อสร้าง หรือ	1211010102	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง	1101020201
			คำจัดทาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	5104030206		
			เครดิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ	2101010101	เดบิต	52090101xx
			เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010102		
			เดบิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ	2101010101	เดบิต	52090101xx
			เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010102		
			เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุงบ) จากรัฐบาล	43070101xx	เดบิต	52090101xx
			เดบิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ	2101010101		
			เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010102	เดบิต	52090101xx
			เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุงบ) จากรัฐบาล	43070101xx		
			ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง (ระบุประเภท)	21020401xx		

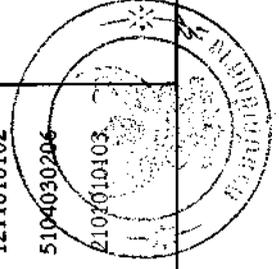
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
	และระบบบันทึกผลส่งภาษีให้กรมสรรพากร ด้วยจำนวนเงินที่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ จะได้ประเภทเอกสาร JV		เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอส่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุบง) จากรัฐบาล	21020401xx 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุบง) ให้หน่วยงาน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน กรมสรรพากร เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอน เงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ภาษี (ระบุประเภท)	52090101xx 4308010103 5210010103 41010101xx
๑.๓ (๑)	กรณีจ่ายผ่านหน่วยงาน เมื่อได้รับใบแจ้งหนี้หรือหลักฐานของเบิก ให้บันทึกรายการขอเบิกเงิน	ZFB60_KE ขบ 02	เดบิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักลินทรีพีไม่มีตัวตนอื่น หรือ พักงานระหว่างก่อสร้าง หรือ คำจัดทาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ เครดิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก	1209010102 1209020102 1211010102 5104030206 2101010101 2101010102		
	ระบบเกิดคู่บัญชีอัตโนมัติ จะได้ประเภทเอกสาร KY		เดบิต ค่ารับจากกรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุบง) จากรัฐบาล	1102050124 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุบง) ให้หน่วยงาน เครดิต ค่าใช้จ่ายส่วนราชการ	52090101xx 4307010102

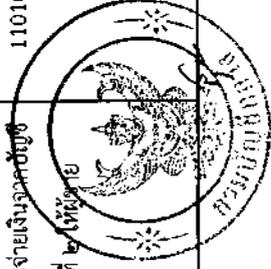
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๒)	กรมบัญชีกลางประมวลและสั่งจ่ายเงิน เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของหน่วยงาน จะได้ประเภทเอกสาร PY		เดบิต เงินฝากธนาคาร (เงินงบประมาณ) เครดิต ค้างรับจากกรมบัญชีกลาง	1101020603 1102050124	เดบิต ค้างจ่ายส่วนราชการ เครดิต เงินฝากสำหรับการจ่ายเงินจาก บัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๒ ให้ส่วนราชการ	2116010102 1101020202
(๓)	หน่วยงานจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ (๓.๑) กรณีไม่มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้บันทึกการจ่ายเงินแก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ ด้วยจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ จะได้ประเภทเอกสาร PM	ZF_53_PM ขจ 05	เดบิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก เครดิต เงินฝากธนาคาร (เงินงบประมาณ)	2101010101 2101010102 1101020603		
	(๓.๒) กรณีมีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้บันทึกการจ่ายเงินแก่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิ ด้วยจำนวนเงินสุทธิหลังหักภาษี ณ ที่จ่าย จะได้ประเภทเอกสาร PM	ZF_53_PM ขจ 05	เดบิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก เครดิต เงินฝากธนาคาร (เงินงบประมาณ) ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง (ระบุประเภท)	2101010101 2101010102 1101020603 21020401xx		

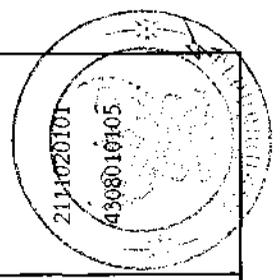
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
	และระบบรับที่กเลิกส่งภาษีให้กรมสรรพากร ด้วยจำนวนเงินที่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ จะได้ประเภทเอกสาร JV		เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอคำสั่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุจบ) จากรัฐบาล	21020401xx 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุจบ) ให้หน่วยงาน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน กรมสรรพากร เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอน เงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ภาษี (ระบุประเภท)	52090101xx 4308010103 5210010103 41010101xx
๒	การเบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณฝากคลัง กรณีจ่ายตรงผู้ขายเข้าไปสั่งซื้อสิ่งจ้าง บันทึกใบสั่งซื้อสิ่งจ้าง	บส 01	เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอคำสั่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุจบ) จากรัฐบาล	21020401xx 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุจบ) ให้หน่วยงาน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน กรมสรรพากร เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอน เงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ภาษี (ระบุประเภท)	52090101xx 4308010103 5210010103 41010101xx
๒.๑ (๑)	บันทึกใบสั่งซื้อสิ่งจ้าง	บส 01	เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอคำสั่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุจบ) จากรัฐบาล	21020401xx 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุจบ) ให้หน่วยงาน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน กรมสรรพากร เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอน เงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ภาษี (ระบุประเภท)	52090101xx 4308010103 5210010103 41010101xx
๒.๑ (๒)	บันทึกตรวจรับงานในระบบ GFMS	บร 01	เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอคำสั่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน (ระบุจบ) จากรัฐบาล	21020401xx 43070101xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงิน (ระบุจบ) ให้หน่วยงาน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน กรมสรรพากร เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอน เงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ภาษี (ระบุประเภท)	52090101xx 4308010103 5210010103 41010101xx

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๓)	บันทึกรายการของเบิกเงินอ้างใบสั่งซื้อสิ่งจ้าง และระบบจะบันทึกรายการปรับลดเงินฝากคลัง ให้อัตโนมัติ จะได้ประเภทเอกสาร JO	ZMIRO_KG ๗๐ 01	เดบิต รับสินค้า/ใบสำคัญ (GR/IR) เครดิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010103 2101010101 2101010102	เดบิต เงินรับฝากของรัฐบาล เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- ปรับเงินฝากคลัง	2111020101 4308010105
			เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-ปรับเงินฝากคลัง เครดิต เงินฝากคลัง	5210010105 1101020501		
			เดบิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010101 2101010102	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง ไอเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน	5210010101 1101020201
			เดบิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานรับเงิน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง	4308010101	เครดิต เงินฝากสำหรับบริการจ่ายเงินจากบัญชี เงินคลังบัญชีที่ ๒ ให้ผู้ขาย	
(๔)	กรมบัญชีกลางประมวลผลและส่งจ่ายเงิน เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิ (๔.๑) กรณีไม่มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้จ่ายเงินแก่เจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิ ด้วยจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ จะได้ประเภทเอกสาร PC		เดบิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010101 2101010102	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง ไอเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน	5210010101 1101020201
			เดบิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010101 2101010102	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง ไอเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน	5210010101 1101020201
			เดบิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	2101010101 2101010102	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง ไอเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน	5210010101 1101020201
			เดบิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง (ระบุประเภท)	4308010101 21020401xx	เครดิต เงินฝากสำหรับบริการจ่ายเงินคลังบัญชี เงินคลังบัญชีที่ ๒ ให้ผู้ขาย	

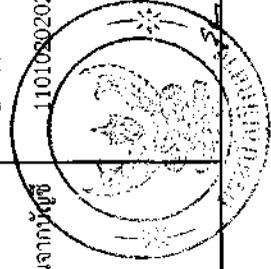
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๒๒ (๑)	และระบบบันทึกหลักฐานให้กรมสรรพากร ด้วยจำนวนเงินที่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ จะได้ประเภทเอกสาร JV	คำสั่งงาน/ Web online	เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง (ระบุประเภท)	21020401xx	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง	5210010101
			เดบิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง	4308010101	เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน กรมสรรพากร	4308010103
๒๒ (๑)	กรณีจ่ายตรงผู้ขายไม่เข้าใบสั่งซื้อสั่งจ้าง เมื่อได้รับใบแจ้งหนี้หรือหลักฐานขอเบิก ให้บันทึกรายการขอเบิกเงิน	ZFB60_KH ซบ 03	เดบิต พักไปกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พักงานระหว่างก่อสร้าง หรือ ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ เครดิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก	1209010102 1209020102 1211010102 5104030206 2101010101 2101010102	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอน เงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต บัญชีรายได้ภาษี (ระบุประเภท)	5210010103 410101010xx
			เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-ปรับเงินฝากคลัง เครดิต เงินฝากคลัง	5210010105 1101020501	เดบิต เงินรับฝากของรัฐบาล เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- ปรับเงินฝากคลัง	
	และระบบจะบันทึกรายการปรับลดเงินฝากคลัง ให้อัตโนมัติ จะได้ประเภทเอกสาร JO					

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๒)	กรมบัญชีกลางประมวลผลและส่งจ่ายเงิน เข้ากับบัญชีเงินฝากธนาคารเจ้าหน้าที่หรือผู้สิทธิ (๒.๑) กรณีไม่มีภาษีหัก ณ ที่จ่าย ให้จ่ายเงินแก่เจ้าหน้าที่หรือผู้สิทธิ ด้วยจำนวนเงินตามใบแจ้งหนี้ จะได้ประเภทเอกสาร PC		เดบิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง	2101010101 2101010102 4308010101	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน เครดิต เงินฝากสำหรับการจ่ายเงินจากบัญชี เงินคงคลังบัญชีที่ ๒ ให้ผู้ขาย	5210010101 1101020201
			เดบิต เจ้าหน้าที่การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหน้าที่การค้า-บุคคลภายนอก เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง	2101010101 2101010102 4308010101	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน เครดิต เงินฝากสำหรับการจ่ายเงินจากบัญชี เงินคงคลังบัญชีที่ ๒ ให้ผู้ขาย	5210010101 1101020201
	และระบบบันทึกผลคลังภาษีให้กรมสรรพากร ด้วยจำนวนเงินที่หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้ จะได้ประเภทเอกสาร JV		เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอมาส่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง	21020401xx 4308010101	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน	5210010101 4308010103
			เดบิต ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอมาส่ง (ระบุประเภท) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง	21020401xx 4308010101	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงาน โอนเงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ภาษี (ระบุประเภท)	5210010101 41010101xx

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง			
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท		
๒.๓ (๑)	กรณีจ่ายผ่านหน่วยงาน เมื่อได้รับใบแจ้งหนี้หรือหลักฐานขอเบิก ให้บันทึกรายการขอเบิกเงิน	ZFB60_KI ฯพ. 03	เดบิต	พัทไปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พัทลินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พัทงานระหว่างก่อสร้าง หรือ ค่าจัดหาลิขสิทธิ์ยูสาคำกว่าเกณฑ์ เครดิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	1209010102 1209020102 1211010102 5104030206 2101010101 2101010102	เดบิต	พัทไปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พัทลินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พัทงานระหว่างก่อสร้าง หรือ ค่าจัดหาลิขสิทธิ์ยูสาคำกว่าเกณฑ์ เครดิต เจ้าหนี้การค้า-หน่วยงานภาครัฐ หรือ เจ้าหนี้การค้า-บุคคลภายนอก	1209010102 1209020102 1211010102 5104030206 2101010101 2101010102
			เดบิต	ค้ำรับจากกรมบัญชีกลาง เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงิน นอกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง	1102050124 4308010101	เดบิต	ค้ำใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-กรมบัญชีกลาง โอนเงินนอกงบประมาณให้หน่วยงาน เครดิต ค้ำจ่ายส่วนราชการ	5210010101 2116010102
(๒)	และระบบจะบันทึกรายการปรับลดเงินฝากคลัง ให้อัตโนมัติ จะได้ประเภทเอกสาร JO		เดบิต	ค้ำใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-ปรับเงินฝากคลัง เครดิต เงินฝากคลัง	5210010105 1101020501	เดบิต	เงินรับฝากของรัฐบาล เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- ปรับเงินฝากคลัง	2111020101 4308010105
			เดบิต	เงินฝากธนาคาร (เงินนอกงบประมาณ) เครดิต ค้ำรับจากกรมบัญชีกลาง	1101020604 1102050124	เดบิต	ค้ำจ่ายส่วนราชการ เครดิต เงินฝากสำหรับกรจ่ายเงินจากบัญชี เงินคลังบัญชีที่ ๒ ให้ส่วนราชการ	2116010102 1101030202

วิธีการบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

เมื่อมีการเบิกจ่ายตามประเภทของเงินแล้วรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนยังคงค้างอยู่ในบัญชีพักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ บัญชีพักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือบัญชีพักงานระหว่างก่อสร้าง ให้บันทึกค่าบัญชีพักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ บัญชีพักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือบัญชีพักงานระหว่างก่อสร้างเพื่อรับรู้รายการเป็นบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นเริ่มแรกที่ได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากการจัดซื้อจัดจ้าง นอกจากนี้หน่วยงานอาจได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาจากการรับบริจาค การแลกเปลี่ยน การโอน/การรับโอน หรือรายการที่เกิดขึ้นภายหลัง การจัดซื้อจัดจ้างของรายการที่เกิดขึ้นภายในจากขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนการพัฒนา การบำรุงรักษา และการปรับปรุง โดยให้มีการบันทึกบัญชี ดังนี้

๑. การบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นเริ่มแรก

แบ่งออกเป็น ๓ กรณี ดังนี้

๑.๑ การจัดซื้อจัดจ้าง

เมื่อมีการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งในการเบิกจ่ายเงินได้รับรู้รายการเป็นบัญชีพักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ บัญชีพักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือบัญชีพักงานระหว่างก่อสร้าง ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

๑.๑.๑ การล้างบัญชีพักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีพักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นเป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่าย

๑.๑.๒ การล้างบัญชีพักงานระหว่างก่อสร้างเป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่าย

๑.๒ การรับบริจาค

๑.๓ การแลกเปลี่ยน

๒. การบันทึกรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายหลัง

๒.๑ รายการที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาซึ่งโครงการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ แบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑.๑ รายการจ่ายในการวิจัย

๒.๑.๒ รายการจ่ายในการพัฒนา

๒.๒ การซ่อมแซมและบำรุงรักษา

๓. การบันทึกการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่

๔. การบันทึกค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๕. การบันทึกการโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๖. การบันทึกการเลิกใช้และการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

การบันทึกบัญชีรายการสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน

๑. การบันทึกรายการสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นเริ่มแรก

๑.๑ การจัดซื้อจัดจ้าง

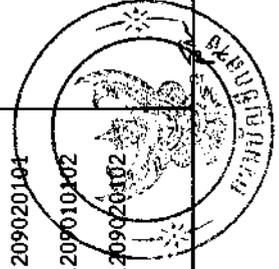
๑.๑.๑ การสร้างบัญชีหักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีหักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่าย

๑.๑.๒ การสร้างบัญชีหักงานระหว่างก่อสร้างเป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่าย

๑.๒ การปรับปรุงราคา

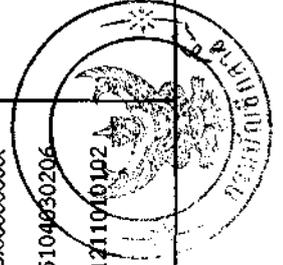
๑.๓ การแลกเปลี่ยน

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๑.๑	การจัดซื้อจัดจ้าง					
๑.๑.๑	การสร้างบัญชีหักโปรแกรมคอมพิวเตอร์/ บัญชีหักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นเป็นสินทรัพย์ หรือค่าใช้จ่าย					
(๑)	กรณีเป็นสินทรัพย์รายตัว (๑.๑) สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก	AS01 สพ01	ไม่มีที่กักบัญชี			
	(๑.๒) ล้างหักสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์รายตัว	F-04 (AA) สพ13 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	1209010101 1209020104 1209010102 1209020102		

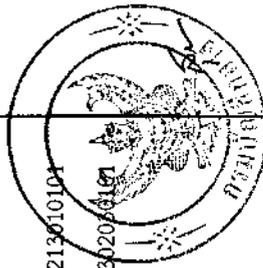
หมายเหตุ ชื่อบัญชี และรหัสบัญชี ที่ได้ดำเนินการ หมายถึง ชื่อบัญชีและรหัสบัญชีแยกประเภทที่หน่วยงานจะต้องบันทึกในระบบเอง

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๒)	กรณีเป็นค่าใช้จ่าย	F-04 (JV) สท13 (JV)	เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) หรือ ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ เครดิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	5xxxxxxx 5104030206 1209010102 1209020102		
๑.๑.๒	การล้างบัญชีพักงานระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่าย					
(๑)	กรณีงานเสร็จภายในปีงบประมาณ (๑.๑) ล้างพักงานระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์รายตัว (๑.๑.๑) สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก	AS01 สท01	ไม่บันทึกบัญชี			
	(๑.๑.๒) ล้างพักงานระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์รายตัว เมื่อส่งมอบงานงวดสุดท้าย	F-04 (AA) สท13 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต พักงานระหว่างก่อสร้าง	1209010101 1209020101 1211010102		
	(๑.๒) ล้างพักงานระหว่างก่อสร้างเป็นค่าใช้จ่าย	F-04 (JV) สท13 (JV)	เดบิต ค่าใช้จ่าย (ระบุประเภท) หรือ ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์ เครดิต พักงานระหว่างก่อสร้าง	5xxxxxxx 5104030206 1211010102		

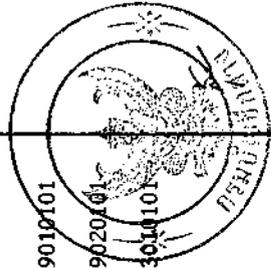

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๒)	<p>กรณีงานเสร็จไม่ทันภายในปีงบประมาณ</p> <p>(๒.๑) ล้างถังงานระหว่างก่อสร้าง เป็นงานระหว่างก่อสร้าง</p> <p>(๒.๑.๑) สร้างรหัสสินทรัพย์หมวดสินทรัพย์ เป็น 12110100 (งานระหว่างทำ) จะได้เลขสินทรัพย์จำนวน ๑๒ หลัก โดยขึ้นต้นด้วย 8 (8xxxxxxxxxxxx)</p> <p>(๒.๒) ล้างถังงานระหว่างก่อสร้าง เป็นงานระหว่างก่อสร้าง</p> <p>(๒.๒) ล้างงานระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์รายตัว เมื่อส่งมอบงาน งวดสุดท้ายแล้ว</p> <p>(๒.๒.๑) สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก</p> <p>(๒.๒.๒) กำหนดกฎการกระจายการโอน เพื่อระบุอัตราร้อยละ (%) หรือจำนวนเงิน ของมูลค่าสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง หรือระหว่างทำหรือระหว่างพัฒนา ที่จะทำการโอนเป็นสินทรัพย์</p>	<p>AS01</p> <p>สท01</p> <p>F-04 (AA)</p> <p>สท13 (AA)</p> <p>AS01</p> <p>สท01</p> <p>AIAB</p> <p>สท14</p>	<p>ไม่บันทึกบัญชี</p> <p>ไม่บันทึกบัญชี</p> <p>เดบิต งานระหว่างก่อสร้าง</p> <p>เครดิต พักงานระหว่างก่อสร้าง</p> <p>ไม่บันทึกบัญชี</p> 	<p>1211010101</p> <p>1211010102</p>	<p>ชื่อบัญชี</p>	<p>รหัสบัญชีแยกประเภท</p>

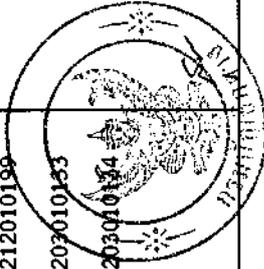
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน			กรมบัญชีกลาง	
			คำสั่งงาน/ Web online	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
	(๒.๒.๓) บันทึกการโอนงบฯระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์	AIBU (AA) สท15 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เครดิต งบระหว่างก่อสร้าง	1209010101 1209020101 1211010101	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	
๑.๒	การรับบริจาค						
๑.๒.๑	เมื่อได้รับบริจาคสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก	AS01 สท01	ไม่บันทึกบัญชี				
๑.๒.๒	บันทึกรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากการรับบริจาค ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์	ABZON (AA) สท16 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เครดิต รายได้รอการรับรู้	1209010101 1209020101 2213010101			
๑.๒.๓	สิ้นปีงบประมาณบันทึกปรับปรุงรายได้ เท่ากับค่าตัดจำหน่ายประจำปีของสินทรัพย์ ที่ได้รับบริจาค ยกเว้นปีที่สินทรัพย์หมดอายุ การใช้งานให้รับรู้รายได้เท่ากับบัญชีรายได้ รอการรับรู้ที่มียอดคงเหลือ	ZGL_IV บข 01 (JV)	เดบิต รายได้รอการรับรู้ เครดิต รายได้จากบริการ	2213010101 432010101			

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๑.๓	การแลกเปลี่ยน เมื่อหน่วยงานรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ จากการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเดิม บันทึกจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเดิม	ABAVN (AA) สท18 (AA)	เดบิต คำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต คำตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5203010133 5203010134 1209010103 1209020103 1209010101 1209020101	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๑.๓.๒ (๑)	บันทึกบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก	AS01 สท01	ไม่บันทึกบัญชี			
(๒)	บันทึกบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่แทน สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเดิม ด้วยมูลค่ายุติธรรม หากสินทรัพย์ที่ได้มาไม่ได้มูลค่ายุติธรรม ให้รับรู้ด้วยมูลค่าตามบัญชีที่นำไปแลกเปลี่ยน	ABZON (AA) สท16 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต รายได้รอการรับรู้	1209010101 1209020101 2213010101		

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๓)	วันที่ได้รับรายการกำไรหรือขาดทุน จากการแลกเปลี่ยน (๓.๑) กรณีกำไรจากการแลกเปลี่ยน เกิดจากผลต่างระหว่างราคาสิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน ที่รับไว้ในข้อ ๑.๓.๒ (๒) มากกว่าค่าจำหน่าย- สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ตัดจำหน่ายในข้อ ๑.๓.๑	ZGL JV บช 01 (JV)	เดบิต รายได้รอการรับรู้	2213010101	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
			เครดิต ค่าจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ ค่าจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือ รายได้อื่น	5203010133 5203010134 4313010199		
	(๓.๒) กรณีขาดทุนจากการแลกเปลี่ยน เกิดจากผลต่างระหว่างราคาสิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตน ที่รับไว้ในข้อ ๑.๓.๒ (๒) น้อยกว่าค่าจำหน่าย- สิ้นทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ตัดจำหน่ายในข้อ ๑.๓.๑	ZGL JV บช 01 (JV)	เดบิต รายได้รอการรับรู้	2213010101	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
			ค่าใช้จ่ายอื่น เครดิต ค่าจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ ค่าจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5212010199 5203010133 5203010134		

๒. การบันทึกรายการสิทธิทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายหลัง

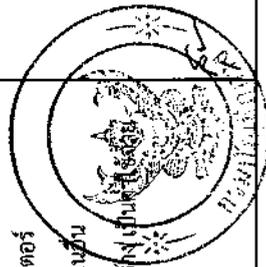
๒.๑ รายงานจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

๒.๑.๑ รายงานจ่ายในการวิจัย

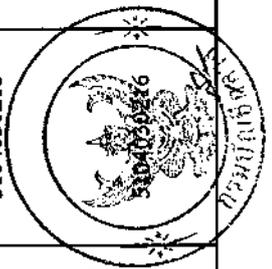
๒.๑.๒ รายงานจ่ายในการพัฒนา

๒.๒ การซ่อมแซมและบำรุงรักษา

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๒.๑	รายงานที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาซึ่งโครงการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ					
๒.๑.๑	รายงานจ่ายในการวิจัย รายงานที่เกิดขึ้นจากการวิจัยหรือเกิดในขั้นตอนการวิจัยของโครงการภายใน ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อรายงานนั้นเกิดขึ้น แต่หากในขั้นตอนการเบิกจ่ายบันทึกไว้ในบัญชีพักไปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีพักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หรือบัญชีพักงบระหว่างก่อสร้าง ให้ดำเนินการล้างบัญชีไปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีพักสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หรือบัญชีพักงบระหว่างก่อสร้าง เป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้					

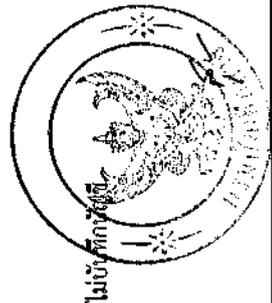

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๑)	กรณีรายจ่ายเกิดขึ้นในเชิงงบประมาณปัจจุบัน ล้างพักลิขพัสดุเป็นค่าใช้จ่าย	F-04 (JV) สท13 (JV)	เดบิต ค่าวิจัยและพัฒนา-หน่วยงานภาครัฐ (ระบุพัสดุหน่วยงานคู่ค้า XMMAA : X ตามด้วยรหัสหน่วยงาน 4 หลัก) หรือ ค่าวิจัยและพัฒนา-บุคคลภายนอก เครดิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักลิขพัสดุที่ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พัสดุงานระหว่างก่อสร้าง	5104030215 5104030216 1209010102 1209020102 1211010102		
(๒)	กรณีรายจ่ายเกิดขึ้นในเชิงงบประมาณก่อน (๒.๑) ล้างพักลิขพัสดุเป็นค่าใช้จ่าย	F-04 (JV) สท13 (JV)	เดบิต ค่าวิจัยและพัฒนา-หน่วยงานภาครัฐ (ระบุพัสดุหน่วยงานคู่ค้า XMMAA : X ตามด้วยรหัสหน่วยงาน 4 หลัก) หรือ ค่าวิจัยและพัฒนา-บุคคลภายนอก เครดิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักลิขพัสดุที่ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พัสดุงานระหว่างก่อสร้าง	5104030215 5104030216 1209010102 1209020102 1211010102		
(๒.๒)	ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายของปีก่อน กับผลสะสมจากกรมบัญชีกลาง	ZGL JV บช 01 (JV)	เดบิต ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด เครดิต ค่าวิจัยและพัฒนา-หน่วยงานภาครัฐ (ระบุพัสดุหน่วยงานคู่ค้า XMMAA : X ตามด้วยรหัสหน่วยงาน 4 หลัก) หรือ ค่าวิจัยและพัฒนา-บุคคลภายนอก	3102010102 5104030215		

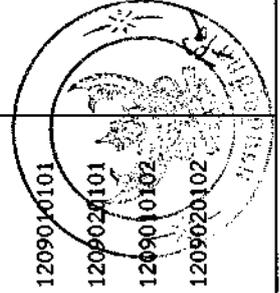

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๒.๑.๒	<p>รายงานโยกการพัฒนา</p> <p>รายงานที่เกิดจากการพัฒนาหรือเกิดใหม่ขั้นตอนการพัฒนาของโครงการภายใน ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นว่ารายจ่ายดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดหรือค่านิยมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้บันทึกเป็นรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน</p> <p>(๑) กรณีบันทึกไว้ในบัญชีหักโปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือบัญชีหักสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๑.๑) สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก</p> <p>(๑.๒) ล้างหักสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์รายตัว</p>	AS01 สท01	ไม่บันทึกบัญชี			
(๒)	<p>กรณีบันทึกไว้ในบัญชีหักงานระหว่างก่อสร้าง ให้ดำเนินการดังนี้</p> <p>(๒.๑) กรณีงานเสร็จภายในปีงบประมาณ</p> <p>(๒.๑.๑) สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก</p>	F-04 (AA) สท13 (AA)	<p>เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ</p> <p>สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น</p> <p>เครดิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ</p> <p>หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น</p>	<p>1209010101</p> <p>1209020401</p> <p>1209040102</p> <p>1209020102</p> 		

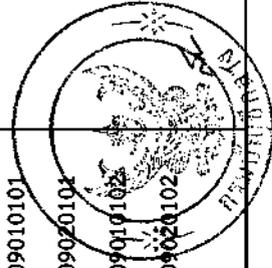
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๒.๑.๒) ล้างฟังก์ชันระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์รายตัว	(๒.๒) การใช้งานเสร็จไม่ทันภายในปีงบประมาณ (๒.๑.๑) ล้างฟังก์ชันระหว่างก่อสร้าง เป็นงานระหว่างก่อสร้าง	F-04 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต พักงานระหว่างก่อสร้าง	1209010101 1209020101 1211010102		
		สท13 (AA)				
		AS01 สท01				
ก. สร้างรหัสสินทรัพย์ระบุหมวดสินทรัพย์ เป็น 12110100 (งานระหว่างทำ) จะได้เลขสินทรัพย์จำนวน ๑๒ หลัก โดยขึ้นต้นด้วย 8 (8xxxxxxxxxxx)	ข. ล้างฟังก์ชันระหว่างก่อสร้าง เป็นงานระหว่างก่อสร้าง	F-04 (AA)	เดบิต งานระหว่างก่อสร้าง เครดิต พักงานระหว่างก่อสร้าง	1211010101 1211010102		
		สท13 (AA)				
		AS01 สท01				
(๒.๒.๒) ล้างงานระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์รายตัว ก. สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก	ข. กำหนดกฎการกระจายการโอนเพื่อระบุอัตรา ร้อยละ (96) หรือจำนวนเงินของมูลค่าสินทรัพย์ ระหว่างพัฒนาที่จะทำการโอนเป็นสินทรัพย์	AS01	ไม่บันทึกบัญชี			
		สท01				
		AIAB สท14				

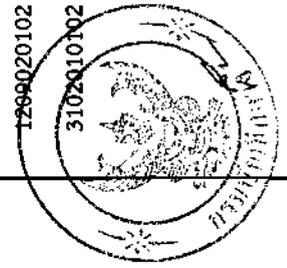
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๓)	ค. บันทึกการโอนงานระหว่างก่อสร้าง เป็นสินทรัพย์รายตัว กรณีบันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่าย ให้ดำเนินการดังนี้ (๓.๑) กรณีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน (๓.๑.๑) ปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายเพื่อรับรู้ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนในบัญชีที่ก่อโปรแกรม คอมพิวเตอร์ หรือบัญชีที่สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	AIBU (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต งานระหว่างก่อสร้าง	1209010101 1209020101 1211010101	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
		ZGL_IV บช 01 (IV)	เดบิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต ค่าวิจัยและพัฒนา-หน่วยงานภาครัฐ (ระบุรหัสหน่วยงานคู่ค้า XMMMAA : X ตามด้วยรหัสหน่วยงาน 4 หลัก) หรือ ค่าวิจัยและพัฒนา-บุคคลภายนอก หรือ	1209010102 1209020102 5104030215		
	(๓.๑.๒) สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก	AS01 สท01	ไม่บันทึกบัญชี			
	(๓.๑.๓) สร้างพักสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์รายตัว	F-04 (AA) สท13 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	1209010101 1209020101 1209010102 1209020102		

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
	(๓.๒) กรณีบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีก่อน (๓.๒.๑) กรณียังไม่หมดอายุการใช้งาน ก. ปรับปรุงบัญชีเพื่อรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ใบบัญชีหักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีหักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น กับบัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	ZGL_IV บข 01 (IV)	เดบิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	1209010102 1209020102 3102010102		
		AS01 สท01	ไม่บันทึกบัญชี			
	ข. สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก ระบุอายุการใช้งานที่เหลือ โดยนับอายุการใช้งาน เป็นปีเศษของปีนับเป็นเดือนและเศษของเดือน กรณีสินทรัพย์ได้มาก่อนวันที่ ๑๕ ของเดือน ให้นับเป็น ๑ เดือน กรณีสินทรัพย์ได้มาหลังวันที่ ๑๕ ของเดือนให้ปัดทิ้ง	AS11 สท11	ไม่บันทึกบัญชี			
		F-04 (AA) สท13 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (รหัสสินทรัพย์หลัก) หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (รหัสสินทรัพย์หลัก) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (รหัสสินทรัพย์ย่อย) หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (รหัสสินทรัพย์ย่อย) เครดิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1209010101 1209020101 1209010101 1209020101 1209010102 1209020102		

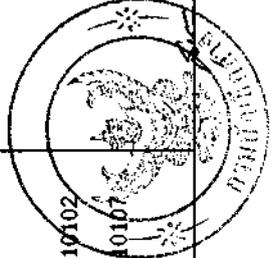

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๑.	ประมวลผลค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ เพื่อรับรู้ค่าตัดจำหน่ายที่ใช้ประโยชน์ไปแล้วถึง งวดเดือนปัจจุบัน	ZAFAB	เดบิต ค่าตัดจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ ค่าตัดจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรม คอมพิวเตอร์ หรือ ค่าตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5105010148 5105010149 1209010103 1209020103		
๒.	ปรับปรุงสร้างบัญชีตัดจำหน่ายตามข้อ ๑. เฉพาะมูลค่าของปีงบประมาณก่อน (ตั้งแต่วันที่ เริ่มคิดค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ที่ใช้ประโยชน์ไปแล้ว จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ของปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณปัจจุบัน) โดยบันทึกหลังจากมีการประมวลผล ค่าเสื่อมราคาแล้วระบุวันที่ผ่านรายการ เป็นวันที่ตามข้อ ๑.	ZGL_IV บข 01 (JV)	เดบิต ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด เครดิต ค่าตัดจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ ค่าตัดจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	3102010102 5105010148 5105010149		
(๓.๒) กรณีหมดอายุการใช้งาน						
๓.	ปรับปรุงบัญชีเพื่อรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ในบัญชีหักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีหักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น กับบัญชีผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	ZGL_IV บข 01 (JV)	เดบิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	1209010102 1209020102 3102010102		
๔.	สร้างรหัสสินทรัพย์หลัก ระบุอายุการใช้งาน ๑ งวด	AS01 สพ01	ไม่บันทึกบัญชี			

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๒.๒	การซ่อมแซมและบำรุงรักษา กรณีเป็นรายจ่ายประจำที่ทำการให้สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน มีสภาพคงเดิมหรือสามารถใช้งานได้ปกติ การเบิกจ่ายเงิน ให้รับรู้เป็นค่าซ่อมแซม และบำรุงรักษา แต่หากในขั้นตอนการเบิกจ่าย บันทึกไว้ในบัญชีพักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ บัญชีพักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น หรือ บัญชีพักงานระหว่างก่อสร้าง ให้ดำเนินการดังนี้ ๒.๒.๑ ล้างพักสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายปัจจุบัน	F-04 (JV) สท13 (JV)	เดบิต ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา เครดิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พักงานระหว่างก่อสร้าง	5104010107 1209010102 1209020102 1211010102		
๒.๒.๒	ล้างพักสินทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายปีก่อน	F-04 (JV) สท13 (JV)	เดบิต ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา เครดิต พักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ พักสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น หรือ พักงานระหว่างก่อสร้าง	5104010107 1209010102 1209020102 1211010102		
	และปรับปรุงบัญชีค่าใช้จ่ายของปีก่อน กับผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด	ZGL_JV บช 01 (JV)	เดบิต ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาด เครดิต ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	3102010102 5104010107		

๓. การบันทึกการตีราคาสินค้าที่ไม่มีตัวตนใหม่

วิธีการตีราคาใหม่ หลังจากเริ่มแรกด้วยวิธีราคาทุน หากหน่วยงานเลือกที่จะใช้วิธีการตีราคาใหม่ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยอิงกับตลาดซื้อขายคล่องสินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องแสดงราคาที่เป็นใหม่
หักค่าตัดจำหน่ายสะสม ซึ่งการตีราคาใหม่ต้องปฏิบัติตามบัญชีของสินทรัพย์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลาการดำเนินงานไม่แตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น
โดยแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

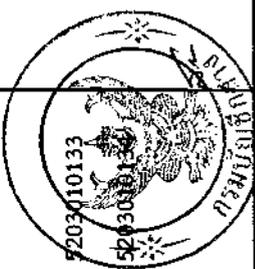
๓.๑ กรณีตีราคาใหม่เป็นปีแรก

๓.๒ กรณีตีราคาใหม่ในปีถัดไป

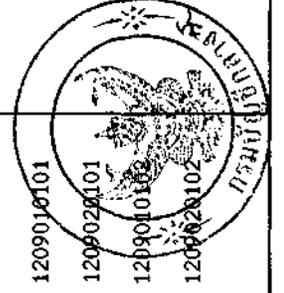
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	รหัสบัญชีแยกประเภท	รหัสบัญชีแยกประเภท
๓.๑	กรณีตีราคาใหม่เป็นปีแรก (ปี 25x1)					
๓.๑.๑	กรณีราคาทุนต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม					
(๑)	ได้รับส่วนต่างเป็นกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น จากการปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนคู่กับ บัญชีหักสินทรัพย์	ZGL JV บช 01 (JV)	เดบิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับปรุง มูลค่าสินทรัพย์อื่น	1209010102 1209020102 3103010199		
(๒)	เนื่องจากเป็นข้อจำกัดของระบบ GFMS ให้รับรู้ เป็นบัญชีหักสินทรัพย์ก่อน โดยไม่สามารถรับรู้ รายการเป็นสินทรัพย์รายตัวได้ทันที	AS11 สท.11	ไม่บันทึกบัญชี			
(๓)	สร้างข้อมูลสินทรัพย์ใหม่ที่เกิดจากการตีราคาใหม่ เป็นรหัสสินทรัพย์ย่อยของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเดิม	F-04 (AA) สท.13 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น			
	ล้างหักสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์รายตัว เพื่อปรับปรุงมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน จากการตีราคาใหม่					

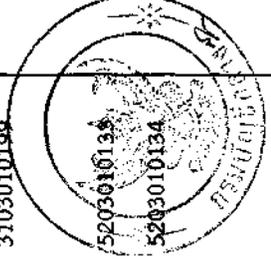
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๓.๑.๒ (๑)	กรณีราคาสูงกว่ามูลค่าธุรกรรม บันทึกจำหน่ายสินทรัพย์ที่บันทึกไว้บางส่วน เพื่อให้สินทรัพย์มีมูลค่าเท่ากับมูลค่าธุรกรรม	ABAVN (AA) สท18 (AA)	เดบิต	คำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5203010133 5203010134	
			เครดิต	คำตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1209010103 1209020103 1209010101 1209020101	
(๒)	ให้รับรู้ส่วนต่างจากการตีราคาใหม่ เป็นบัญชีกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับ มูลค่าสินทรัพย์อื่นโดยล้างบัญชีคำจำหน่าย- โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีคำจำหน่าย- สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ตามข้อ ๓.๑.๒ (๑)	ZGL_JV บช 01 (JV)	เดบิต	กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่า สินทรัพย์อื่น	3103010199	
			เครดิต	คำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5203010133 5203010134	

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๓.๒	กรณีตราค่าใหม่ในปีถัดไป (ปี 25x2)					
๓.๒.๑	กรณีมูลค่ายุติธรรมปีก่อนต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมปีปัจจุบัน กรณีเคยตราค่าเพิ่มและรับรู้กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่น เมื่อมีการตราค่าอีกครั้งแล้ว พบว่ามูลค่ายุติธรรมปีก่อนต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมปีปัจจุบันให้รับรู้ส่วนต่างเป็นบัญชีกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่น บันทึกรับรู้ส่วนต่างเป็นกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่นคู่กับบัญชีหักสินทรัพย์ เนื่องจากเป็นข้อจำกัดของระบบ GFMS ให้รับรู้เป็นบัญชีหักสินทรัพย์ก่อน โดยไม่สามารถรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์รายตัวได้ทันที	ZGL_JV บช 01 (V)	เดบิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่น	1209010102 1209020102 3103010199		
(๒)	สร้างข้อมูลสินทรัพย์ใหม่ที่เกิดจากการตราค่าใหม่ เป็นรหัสสินทรัพย์ย่อยของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเดิม	AS11 สท11	ไม่บันทึกบัญชี			
(๓)	ล้างหักสินทรัพย์เป็นสินทรัพย์รายตัว เพื่อปรับมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน จากการตราค่าใหม่	F-04 (AA) สท13 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต หักโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ หักสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1209010101 1209020101 1209010102 1209020102		

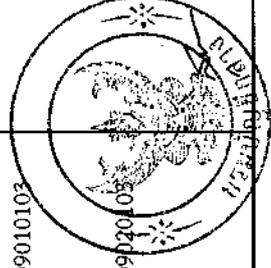
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง									
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท								
(๑)	กรณีมูลค่าธุรกรรมปีก่อนสูงกว่ามูลค่าธุรกรรมปีปัจจุบัน กรณีเคยตราคาสดและรับรู้กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่น เมื่อมีการตราคาสอีกครั้งแล้ว พบว่ามูลค่าธุรกรรมปีก่อนสูงกว่ามูลค่าธุรกรรมปีปัจจุบัน ให้รับรู้ส่วนต่างเป็นบัญชีกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่น	ABAVN (AA) สท18 (AA)	เดบิต	คำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5203010133 5203010134 1209010103 1209020103 1209010101 1209020101									
								เดบิต	คำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ	3103010199				
								เดบิต	คำตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ	5203010133				
								เดบิต	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ	5203010134				
								เดบิต	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1209010103				
								เดบิต	คำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ	1209020103				
								เดบิต	โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ	1209010101				
								เดบิต	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1209020101				
								(๒)	ถ้าบัญชีกำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น จากการปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่น คู่กับบัญชีคำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือบัญชีคำจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ตามข้อ ๓.๒๒ (๑)	ZGL JV บช 01 (JV)	เดบิต	กำไร/ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากกรปรับมูลค่าสินทรัพย์อื่น	3103010199	

๔. การบันทึกคำตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ให้หน่วยงานดำเนินการบันทึกคำตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในระบบ GFMS โดยหน่วยงานระดับกรมดำเนินการประมวลผลค่าเสื่อมราคาในระบบ GFMS ทุกสิ้นเดือน ซึ่งระบบคำนวณด้วยวิธีเส้นตรง และบันทึกบัญชีคำตัดจำหน่าย (ระบุประเภท) ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนกับบัญชีคำตัดจำหน่ายสะสม (ระบุประเภท) ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๔	การบันทึกคำตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ที่มีข้อมูลรายตัวในระบบ GFMS ทุกสิ้นเดือนให้หน่วยงานระดับกรม ประมวลผลค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์รายตัว ในระบบ GFMS โดยระบุเหตุการณ์รับ ผ่านรายการ "ประมวลผลผ่านรายการ ที่วางแผน" ระบบจะเกิดคู่บัญชีให้อัตโนมัติ จะได้ประเภทเอกสาร AF	ZAFAB	เดบิต คำตัดจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ เครดิต คำตัดจำหน่าย-สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต คำตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรม คอมพิวเตอร์ หรือ คำตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	5105010148 5105010149 1209010103 1209020103		

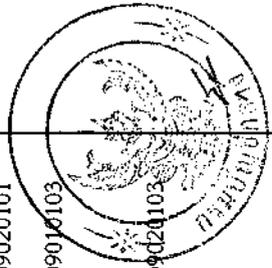

๕. การบันทึกการโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

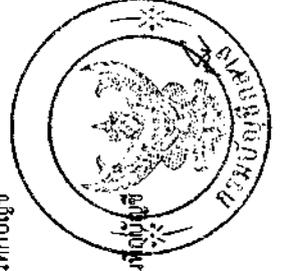
๕.๑ การโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนระหว่างหน่วยเบิกจ่ายภายในกรม

๕.๒ การโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนระหว่างกรม

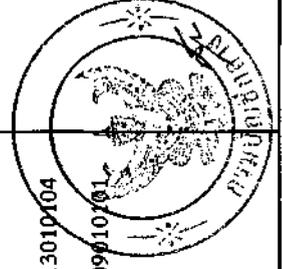
ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		รหัสบัญชีแยกประเภท	กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท		ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๕.๑	การโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนระหว่างหน่วยเบิกจ่ายภายในกรม						
๕.๑.๑	ผู้โอนแจ้งรายละเอียดสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่จะโอนให้ผู้รับโอนสร้างรหัสสินทรัพย์						
๕.๑.๒	ผู้รับโอนสร้างรหัสสินทรัพย์	AS01 สท01	ไม่บันทึกบัญชี				
๕.๑.๓	ผู้โอนบันทึกการโอนสินทรัพย์	ABUMN (AA) สท17 (AA)	เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์-ผู้รับโอน หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น-ผู้รับโอน เครดิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์- ผู้โอน หรือ คำตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรมคอมพิวเตอร์- ผู้โอน หรือ คำตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรมคอมพิวเตอร์- ผู้รับโอน หรือ คำตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น- ผู้รับโอน	1209010101 1209020101 1209010103 1209020103 1209010101 1209020101 1209010103 1209020103			

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง		
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	
	ระบบประมวลผลและเกิดบัญชีอัตโนมัติ		หน่วยเบิกจ่ายผู้โอน เดบิต ค่าตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ ค่าตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ค่าใช้จ่ายระหว่างกัน-ภายในกรมเดียวกัน เครดิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น หน่วยเบิกจ่ายผู้รับโอน เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต ค่าตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรม คอมพิวเตอร์ หรือ ค่าตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น รายได้ระหว่างกัน-ภายในกรมเดียวกัน	1209010103 1209020103 5210010118 1209010101 1209020101 1209010101 1209020101 1209010103 1209020103 4308010118			
๕.๒	การโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนระหว่างกรม						
๕.๒.๑	ผู้โอนแจ้งรายละเอียดสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ที่จะโอนให้ผู้รับโอนสร้างรหัสสินทรัพย์						
๕.๒.๒	ผู้รับโอนสร้างรหัสสินทรัพย์	AS01 สพ01		ไม่บันทึกบัญชี ไม่บันทึกบัญชี			
๕.๒.๓	กรมผู้โอนแจ้งรายละเอียดการโอนสินทรัพย์ และเลขสินทรัพย์ของกรมผู้รับโอนและกรมผู้โอน ตามแบบรายละเอียดโอนสินทรัพย์ระหว่างกรม (ภาคผนวก ๑)						

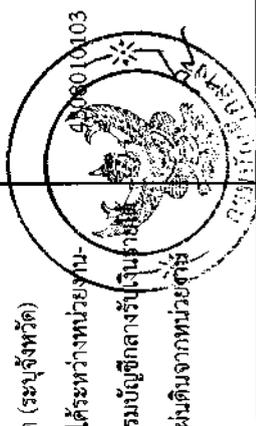

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	หน่วยงาน	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๕.๒๔	กรมบัญชีกลางบันทึกการโอนเงินทรัพย์สินระหว่างกรม	ABTIN (AA)	กรมผู้โอน เดบิต พักหักล้างการโอนเงินทรัพย์สิน ค่าตัดจำหน่ายสะสมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ ค่าตัดจำหน่ายสะสมสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น กรมผู้รับโอน เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต พักหักล้างการรับโอนสินทรัพย์			
๕.๒๕	กรมบัญชีกลางแจ้งให้หน่วยงานปรับปรุงบัญชี ดังนี้					
(๑)	กรมผู้โอนสินทรัพย์	ZGL_IV บข 01 (JV)	เดบิต โอนสินทรัพย์ให้หน่วยงานของรัฐ (ระบุรหัสหน่วยงานผู้ค้า XMMAA : X ตามด้วยรหัสหน่วยงาน 4 หลัก) เครดิต พักหักล้างการโอนเงินทรัพย์สิน			
(๒)	กรมผู้รับโอนสินทรัพย์	F-04 (JV) สท13 (JV)	เดบิต พักหักล้างการรับโอนสินทรัพย์ เครดิต รายได้จากการรับโอนสินทรัพย์ระหว่าง หน่วยงาน (ระบุรหัสหน่วยงานผู้ค้า XMMAA : X ตามด้วยรหัสหน่วยงาน 4 หลัก)			

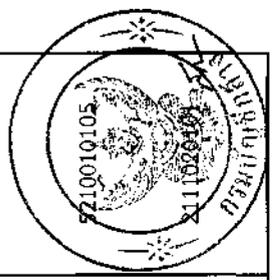

๖. การบันทึกการเลิกใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน

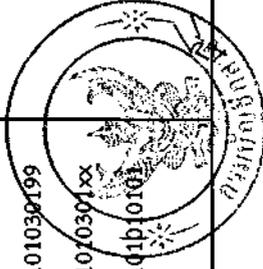
เมื่อหน่วยงานเลิกใช้หรือจำหน่ายรายการสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน และได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๒๑๕ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
๖.๑	การจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน การจำหน่ายสินทรัพย์รายตัวในระบบ	ABAVN (AA) สพ18 (AA)	เดบิต คำจำหน่าย-โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำจำหน่าย-สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เครดิต คำจำหน่ายสายสมรโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ คำจำหน่ายสายสมรสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น เดบิต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น	5203010133 5203010134 1209010103 1209020103 1209010101 1209020101		
๖.๒	บันทึกการขายได้จากการขาย (ถ้ามี)					
๖.๒.๑	กรณีเป็นรายได้แผ่นดิน บันทึกการรับเงินรายได้จากการขาย เป็นรายได้แผ่นดิน	ZRP_PA นส 01 (RA)	เดบิต เงินฝากธนาคารเพื่อนำส่งคลัง หรือ เงินฝากธนาคารรายบัญชีเพื่อนำส่งคลัง เครดิต รายรับจากการขายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	1101020601 1101020606 4205010128		
(๒)	เมื่อนำเงินส่งคลังผ่าน บมจ. ธนาคารกรุงไทย จะได้ประเภทเอกสาร CJ		เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอนเงิน รายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง เครดิต พักเงินนำส่ง	5210010103 1101010112	เดบิต เงินฝากธนาคารของกรมบัญชีกลาง/ คลังจังหวัด (ระบุจังหวัด) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายวัน- แผ่นดินจากหน่วยงาน	11010203xx

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
	รายการบันทึกการนำเงินส่งคลัง จะได้ประเภทเอกสาร R1		เดบิต พักเงินนำส่ง เครดิต เงินฝากธนาคารเพื่อนำส่งคลัง หรือ เงินฝากธนาคารรายบัญชีเพื่อนำส่งคลัง	1101010112 1101020601 1101020606		
๒.๒.๒	กรณีเป็นรายได้ของหน่วยงาน					
(๑)	กรณีนำฝากเป็นเงินฝากคลัง (๑.๑) บันทึกการรับเงินรายได้จากการขาย เป็นรายได้ของหน่วยงาน	ZRP_RB นส 01 (RB)	เดบิต เงินฝากธนาคารเพื่อนำส่งคลัง หรือ เงินฝากธนาคารรายบัญชีเพื่อนำส่งคลัง เครดิต รายรับจากการขายทรัพย์สินที่ไม่มีตัวตน	1101020601 1101020606 4306010128		
	(๑.๒) เมื่อนำเงินส่งคลังผ่าน ธนาคารกรุงไทย		เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานโอนเงิน นอกงบประมาณให้กรมบัญชีกลาง เครดิต พักเงินนำส่ง	5210010102 1101010112	เดบิต เงินฝากธนาคารของกรมบัญชีกลาง/ คลังจังหวัด (ระบุจังหวัด) เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน- กรมบัญชีกลางรับเงินรายได้ แผ่นดินจากหน่วยงาน	11010203xx 4308010103
	รายการบันทึกการนำเงินส่งคลัง จะได้ประเภทเอกสาร R2		เดบิต พักเงินนำส่ง เครดิต เงินฝากธนาคารเพื่อนำส่งคลัง หรือ เงินฝากธนาคารรายบัญชีเพื่อนำส่งคลัง	1101010112 1101020601 1101020606		
	และระบบบันทึกการเอกสารปรับปรุงเพิ่ม เงินฝากคลังให้อัตโนมัติ จะได้ประเภทเอกสาร RX		เดบิต เงินฝากคลัง เครดิต รายได้ระหว่างหน่วยงาน-ปรับเงินฝากคลัง	1101020501 4308010105	เดบิต ค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-ปรับ เงินฝากคลัง เครดิต เงินรับฝากของรัฐบาล	

ลำดับ	รายการ	คำสั่งงาน/ Web online	หน่วยงาน		กรมบัญชีกลาง	
			ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท	ชื่อบัญชี	รหัสบัญชีแยกประเภท
(๒) (๒.๑)	กรณีนำฝากเป็นเงินฝากธนาคารพาณิชย์ บันทึกรับเงินรายได้จากการขาย เป็นรายได้ของหน่วยงาน	ZRP_RE บช 01 (RE)	เดบิต เงินสดในมือ หรือ เงินฝากไม่มีรายตัว หรือ เงินฝาก (ระบุประเภท) ที่สถาบันการเงิน เครดิต รายรับจากการขายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1101010101 1101030199 11010301xx 4306010128		
(๒.๒)	นำเงินที่ได้รับฝากธนาคาร (ถ้ามี)	ZGL_JR บช 01 (JR)	เดบิต เงินฝากไม่มีรายตัว หรือ เงินฝาก (ระบุประเภท) ที่สถาบันการเงิน เครดิต เงินสดในมือ	1101030199 11010301xx 1101010101		

บทที่ ๔

หลักเกณฑ์การคำนวณค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

หลักเกณฑ์

การคำนวณค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ตามคู่มือบัญชีภาครัฐเล่มนี้จะคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรง เพื่อให้สอดคล้องกับการประมวลผลค่าเสื่อมราคาในระบบ GFMS โดยใช้ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหารด้วยอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ และรับรู้เป็นค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ต้องถือเป็นค่าใช้จ่ายในปีนั้น ดังนั้นการคำนวณค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนของหน่วยงานมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

๑. ให้ใช้ราคาซื้อรวมอากรขาเข้าและภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ หลังหักส่วนลดการค้าจำนวนเงินได้รับคืนจากผู้ขาย ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมสินทรัพย์ เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของฝ่ายบริหาร เช่น ค่าธรรมเนียมทางวิชาชีพที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการทำให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ต้นทุนการทดสอบสภาพความพร้อมใช้งาน เป็นต้น การรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และจะสิ้นสุดเมื่อสินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร กรณีสินทรัพย์รับบริจาคหรือได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น หรือสินทรัพย์ที่ได้มาจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ให้ใช้มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันที่ได้รับมาเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น

๒. ไม่กำหนดราคาซากของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน แต่ให้คงเหลือราคาตามบัญชีไว้จำนวน ๑ บาท ในปีสุดท้าย เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ

๓. ให้หน่วยงานใช้ดุลยพินิจในการกำหนดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยตารางการกำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๑๐.๓/ว ๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ ได้กำหนดอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคาของประเภทสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ดังนี้

ประเภทสินทรัพย์	อายุการให้ประโยชน์ (ปี)		อัตราค่าเสื่อมราคา/ปี (ร้อยละ)	
	อย่างต่ำ	อย่างสูง	อย่างต่ำ	อย่างสูง
๑. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๒	๒๐	๕	๕๐

๔. คำนวณค่าตัดจำหน่ายตามวิธีเส้นตรง โดยคำนวณหักตามระยะเวลาที่ได้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

๕. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีราคาต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท ให้บันทึกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในชื่อ “ค่าจัดหาสินทรัพย์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์” ทั้งจำนวนในปีที่ได้มาของสินทรัพย์นั้น แต่ไม่บันทึกควบคุมไว้ในทะเบียนคุมทรัพย์สินทุกรายการ เพื่อเป็นประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ

อายุการให้ประโยชน์

การบันทึกบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ โดยหน่วยงานต้องบันทึกค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน แต่ไม่ต้องบันทึกค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ซึ่งการพิจารณาเพื่อกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ให้คำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

๑. การนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาใช้ประโยชน์ตามที่คาดไว้ และหากเป็นคณะผู้บริหารอื่นจะสามารถบริหารสินทรัพย์นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
๒. วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกันที่นำมาใช้ประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน
๓. ความล้ำสมัยด้านเทคนิค เทคโนโลยี การค้า หรือด้านอื่น ๆ
๔. เสถียรภาพของอุตสาหกรรมที่นำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาใช้ประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลงในความต้องการของตลาดสำหรับสินค้าหรือบริการที่เป็นผลผลิตจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
๕. การโต้ตอบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากคู่แข่งในปัจจุบันหรือคู่แข่งในอนาคต
๖. ระดับของรายจ่ายในการบำรุงรักษาที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและความสามารถและความตั้งใจของหน่วยงานเพื่อให้บรรลุระดับของรายจ่ายดังกล่าว
๗. ระยะเวลาที่หน่วยงานสามารถควบคุมสินทรัพย์และขอบเขตตามกฎหมายหรือขอบเขตอื่นเกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น วันครบกำหนดของสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้อง และ
๘. อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์อื่นของหน่วยงานหรือไม่

ดังนั้น หากหน่วยงานมีการทบทวนอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หรือรูปแบบของการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการของสินทรัพย์เปลี่ยนแปลงไป หน่วยงานต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบที่เปลี่ยนไป

บทที่ ๕
ทะเบียนและรายงาน

ทะเบียน

กรณีหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในระบบ GFMS มีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีมูลค่าต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท รวมถึงสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมหรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน จะไม่มีการบันทึกเป็นสินทรัพย์รายตัวและรายการควบคุมในระบบงานสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset : FA) ในระบบ GFMS หน่วยงานควรจัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สิน เพื่อใช้ในการควบคุมและตรวจสอบสินทรัพย์ จนกว่าจะมีการจำหน่ายสินทรัพย์นั้น โดยให้หน่วยงานบันทึกรายละเอียดของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในทะเบียนคุมทรัพย์สินที่เกิดจากการจัดซื้อจัดจ้าง การรับบริจาค การช่วยเหลือ หรืออื่น ๆ เฉพาะสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น

(ด้านหน้า)

ทะเบียนคุมทรัพย์สิน

(กรณีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีมูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์/มรดกทางวัฒนธรรม/อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน)

ส่วนราชการ ... (๑) .....

หน่วยงาน ... (๒) .....

ประเภท..... (๓)..... รหัส..... (๔)..... ลักษณะ/คุณสมบัติ..... (๕)..... รุ่น/แบบ..... (๖).....

สถานที่ตั้ง/หน่วยงานรับผิดชอบ..... (๗)..... ชื่อผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้บริจาค..... (๘).....

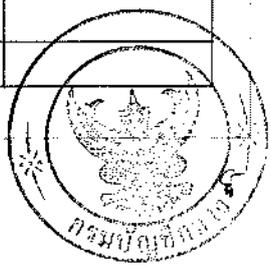
ที่อยู่..... (๙)..... โทรศัพท์..... (๑๐).....

ประเภทเงิน เงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินบริจาค/เงินช่วยเหลือ อื่น ๆ

วิธีการได้มา ประกาศเชิญชวนทั่วไป คัดเลือก คัดเลือกเฉพาะเจาะจง รับบริจาค

วัน เดือน ปี	ที่เอกสาร	รายการ	จำนวน หน่วย	ราคาต่อหน่วย/ ชุด/กลุ่ม	มูลค่ารวม	หมายเหตุ
(๑๑)	(๑๒)	(๑๓)	(๑๔)	(๑๕)	(๑๖)	(๑๗)

ตัวอย่างทะเบียนคุมทรัพย์สิน (ด้านหน้า)

คำอธิบายทะเบียนคุณทรัพย์สิน

การบันทึกทะเบียนคุณทรัพย์สินให้บันทึกทะเบียน ๑ ใบต่อสินทรัพย์ ๑ รายการ ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้น

ช่องที่ ๑ “ส่วนราชการ”	สำหรับบันทึกชื่อหน่วยงานต้นสังกัด
ช่องที่ ๒ “หน่วยงาน”	สำหรับบันทึกชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบทรัพย์สิน
ช่องที่ ๓ “ประเภท”	สำหรับบันทึกประเภทของทรัพย์สิน เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สิทธิบัตรหรือลิขสิทธิ์ เป็นต้น
ช่องที่ ๔ “รหัส”	สำหรับบันทึกหมายเลขประจำทรัพย์สิน
ช่องที่ ๕ “ลักษณะ/คุณสมบัติ”	สำหรับบันทึกรายละเอียดหรือคุณสมบัติของทรัพย์สิน
ช่องที่ ๖ “รุ่น/แบบ”	สำหรับบันทึกรุ่นหรือแบบของทรัพย์สิน
ช่องที่ ๗ “สถานที่ตั้ง/หน่วยงานรับผิดชอบ”	สำหรับบันทึกสถานที่ตั้งของทรัพย์สินหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น กองกฎหมาย กลุ่มงานการเงิน เป็นต้น
ช่องที่ ๘ “ชื่อผู้ขาย/ผู้รับจ้าง/ผู้บริจาค”	สำหรับบันทึกชื่อผู้ขายหรือผู้รับจ้างหรือผู้บริจาคทรัพย์สิน
ช่องที่ ๙ “ที่อยู่”	สำหรับบันทึกที่อยู่ของผู้ขายหรือผู้รับจ้างหรือผู้บริจาคทรัพย์สิน
ช่องที่ ๑๐ “โทรศัพท์”	สำหรับบันทึกหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ขายหรือผู้รับจ้างหรือผู้บริจาคทรัพย์สิน
ช่องที่ ๑๑ “วัน เดือน ปี”	สำหรับบันทึกวัน เดือน ปี ที่ได้รับทรัพย์สิน
ช่องที่ ๑๒ “ที่เอกสาร”	สำหรับบันทึกเลขที่เอกสารแสดงการได้มาของทรัพย์สิน
ช่องที่ ๑๓ “รายการ”	สำหรับบันทึกชื่อหรือชนิดของทรัพย์สิน เช่น โปรแกรมสแกนไวรัส สิทธิบัตรยา เป็นต้น
ช่องที่ ๑๔ “จำนวนหน่วย”	สำหรับบันทึกจำนวนหน่วยของทรัพย์สินต่อหนึ่งรายการ
ช่องที่ ๑๕ “ราคาต่อหน่วย/ชุด/กลุ่ม”	สำหรับบันทึกจำนวนเงินที่แสดงถึงราคาต่อหน่วยหรือต่อชุดหรือต่อกลุ่มของทรัพย์สิน
ช่องที่ ๑๖ “มูลค่ารวม”	สำหรับบันทึกจำนวนเงินรวมของทรัพย์สินทั้งหมด
ช่องที่ ๑๗ “หมายเหตุ”	สำหรับบันทึกข้อความเพิ่มเติมหรือข้อความอื่นที่จำเป็น
ช่องที่ ๑๘ “ครั้งที่”	สำหรับบันทึกลำดับครั้งที่มีการซ่อมบำรุงรักษาทรัพย์สิน
ช่องที่ ๑๙ “วัน เดือน ปี”	สำหรับบันทึกวัน เดือน ปี ที่ซ่อมบำรุงรักษาทรัพย์สิน
ช่องที่ ๒๐ “รายการ”	สำหรับบันทึกคำอธิบายรายการซ่อมบำรุงรักษาทรัพย์สิน
ช่องที่ ๒๑ “จำนวน”	สำหรับบันทึกจำนวนเงินที่ใช้ในการซ่อมบำรุงรักษาทรัพย์สิน
ช่องที่ ๒๒ “หมายเหตุ”	สำหรับบันทึกข้อความอื่นที่จำเป็น เช่น ค่าซ่อมแซมที่ถือเป็นค่าใช้จ่ายหรือค่าซ่อมแซมที่ถือเป็นต้นทุนของทรัพย์สิน

รายงาน

หน่วยงานควรมีการเรียกรายงานที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของสินทรัพย์ที่มีการบันทึกและจัดเก็บข้อมูลหลักสินทรัพย์ ในระบบ GFMS กับสินทรัพย์ที่มีอยู่จริง ในรายงานตรวจรับพัสดุประจำปีอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยรายงานที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นี้ไม่ครอบคลุม สินทรัพย์ที่ไม่มีข้อมูลรายตัวในระบบ GFMS ได้แก่ สินทรัพย์ไม่ระบุรายละเอียดที่เป็นสินทรัพย์ที่ยกยอด ข้อมูลเข้าสู่ระบบครั้งแรก และสินทรัพย์ - Interface ที่หน่วยงานมีระบบบันทึกควบคุมสินทรัพย์แยกต่างหาก ของหน่วยงานเอง หน่วยงานสามารถเลือกดูรายงานที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ในระบบสินทรัพย์ถาวร (Fixed Asset : FA) ได้ ดังนี้

๑. รายงานที่แสดงรายละเอียดของสินทรัพย์รายตัว (AW01N)

เป็นรายงานที่แสดงรายละเอียดของข้อมูลสินทรัพย์แต่ละรายการตั้งแต่ได้มาจนถึงปัจจุบัน โดยหน่วยงานสามารถเรียกดูเพื่อตรวจสอบมูลค่า และการบันทึกรายการต่าง ๆ ที่บันทึกเข้าสินทรัพย์ที่ละรหัส สินทรัพย์ ค่าเสื่อมราคาประจำปีที่ระบบคำนวณให้ และค่าเสื่อมราคาที่หน่วยงานสั่งประมวลผลค่าเสื่อมราคาในแต่ละงวดแล้วรวมถึงสามารถตรวจสอบอายุการใช้งานและวันที่เริ่มคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์แต่ละ รายการได้

๒. รายงานที่แสดงข้อมูลสินทรัพย์ที่ยังไม่ผ่านรายการ (S_ALR_870125056)

เป็นรายงานที่แสดงรายการสินทรัพย์ที่หน่วยงานสร้างไว้ตามหมวดของสินทรัพย์ ว่ามีสินทรัพย์อะไรบ้างที่ยังไม่ผ่านรายการจากกระบวนการที่เกี่ยวข้อง สินทรัพย์ดังกล่าวสร้างไว้เมื่อใด และสร้างโดยใคร (แสดงรหัสของผู้ใช้งาน) เพื่อใช้ในการตรวจสอบเรียกขานสินทรัพย์ที่ถูกสร้าง ผ่าน AS01 (สท01) และ AS11 (สท11) และเป็นรายการสินทรัพย์ที่ยังไม่ผ่านรายการ โดยมีรายละเอียด หน่วยงาน วันที่ และเวลาที่สร้างสินทรัพย์

๓. รายงานที่แสดงค่าเสื่อมราคาทั้งหมด (S_ALR_87012004)

เป็นรายงานที่แสดงรายละเอียดของสินทรัพย์ตามหมวดสินทรัพย์ เพื่อใช้ในการ ตรวจสอบรายการผ่านค่าเสื่อมราคาของทุกรหัสสินทรัพย์ โดยแสดงวันที่ได้มา อายุการใช้งาน มูลค่าทุน ค่าเสื่อมราคาสะสม (ต้นปี) ค่าเสื่อมราคาตามแผนคงเหลือ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ณ วันที่รายงาน

๔. รายงานที่แสดงยอดสินทรัพย์คงเหลือ (S_ALR_87011994)

เป็นรายงานที่แสดงรายละเอียดของสินทรัพย์ตามหมวดสินทรัพย์ และรายการยอด สินทรัพย์คงเหลือ โดยแสดงรายละเอียดของสินทรัพย์รายตัวเพื่อให้ทราบวันที่ได้มา มูลค่าทุน ค่าเสื่อมราคาสะสม และมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ณ วันที่รายงาน

ภาคผนวก

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑
เรื่อง
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

คำแถลงการณ์

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน พ.ศ. ๒๕๕๓ (IPSAS 31 : INTANGIBLE ASSETS (January 2010)) ซึ่งเป็นการจัดทำของคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีภาครัฐระหว่างประเทศ และมีการปรับปรุงใน พ.ศ. ๒๕๕๔ (Improvements to IPSASs – 2011) ปรับปรุงตาม IPSAS 32 : SERVICE CONCESSION ARRANGEMENTS: GRANTOR และปรับปรุงใน พ.ศ. ๒๕๕๗ (Improvements to IPSASs – 2014) โดยมีข้อแตกต่างบางประการที่สรุปไว้ตอนท้ายมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้

สารบัญ

ย่อหน้าที่

บทนำ	
วัตถุประสงค์	๑
ขอบเขต	๒-๙
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม	๙
คำนิยาม	๑๐-๑๙
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๑๑-๑๔
การควบคุมของสินทรัพย์	๑๕-๑๘
ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ	๑๙
การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า	๒๐-๕๙
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก	๒๖-๓๓
รายการที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาซึ่งโครงการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	๓๔-๓๕
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน	๓๖-๓๗
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากการแลกเปลี่ยน	๓๘-๓๙
ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน	๔๐-๔๒
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน	๔๓-๕๙
ขั้นตอนการวิจัย	๔๖-๔๘
ขั้นตอนการพัฒนา	๔๙-๕๖
ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน	๕๗-๕๙
การรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย	๖๐-๖๔
ค่าใช้จ่ายในอดีตที่ต้องไม่รับรู้เป็นสินทรัพย์	๖๔
การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ	๖๕-๘๐
วิธีราคาทุน	๖๗
วิธีการตีราคาใหม่	๖๘-๘๐
อายุการให้ประโยชน์	๘๑-๘๙
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน	๙๐-๙๙
ระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่าย	๙๐-๙๒
มูลค่าคงเหลือ	๙๓-๙๖
การทบทวนระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่าย	๙๗-๙๙
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน	๑๐๐-๑๐๓
การทบทวนการประเมินอายุการให้ประโยชน์	๑๐๒-๑๐๓
มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน - ผลขาดทุนจากการด้อยค่า	๑๐๔
การเลิกใช้และการจำหน่าย	๑๐๕-๑๑๐
การเปิดเผยข้อมูล	๑๑๑-๑๒๑
การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป	๑๑๑-๑๑๖
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่วัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการด้วยวิธีการตีราคาใหม่	๑๑๗-๑๑๘

ย่อหน้าที่

รายงานเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา.....	๑๑๙-๑๒๐
การเปิดเผยข้อมูลอื่น	๑๒๑
การถือปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง.....	๑๒๒-๑๒๔
วันถือปฏิบัติ	๑๒๕
ภาคผนวก	

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ประกอบด้วยย่อหน้าที่ ๑ ถึง ๑๒๕ ทุกย่อหน้ามีความสำคัญเท่ากัน และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ต้องอ่านโดยคำนึงถึงข้อกำหนดของแม่บทการบัญชี ในกรณีที่ไม่ได้ ให้นำปฏิบัติในการเลือกและการใช้นโยบายการบัญชี ให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐาน การบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

วัตถุประสงค์

๑. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับสินทรัพย์ ไม่มีตัวตนที่ไม่ได้มีการกำหนดไว้โดยเฉพาะในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่น โดยกำหนด ให้หน่วยงานต้องรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เข้าเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยเฉพาะเท่านั้น และกำหนด วิธีการวัดมูลค่าตามบัญชีรวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ขอบเขต

๒. หน่วยงานภาครัฐที่จัดทำและนำเสนองบการเงินตามหลักการบัญชีเกณฑ์คงค้างต้องถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ในการบันทึกบัญชีสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
๓. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติสำหรับการบันทึกบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ยกเว้น
  - (ก) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่กำหนดไว้ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่น
  - (ข) สินทรัพย์ทางการเงินตามคำนิยามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๘ เรื่อง การแสดง รายการเครื่องมือทางการเงิน*
  - (ค) การรับรู้รายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์จากการสำรวจและการประเมินค่า เช่น แหล่ง ทรัพยากรแร่
  - (ง) รายจ่ายในการพัฒนาและการขุดเจาะ แร่ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติอื่นที่คล้ายกัน ซึ่งไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้
  - (จ) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดจากการรวมธุรกิจ
  - (ฉ) ค่าความนิยมที่เกิดจากการรวมธุรกิจ
  - (ช) อำนาจและสิทธิที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย รัฐธรรมนูญ หรือโดยวิธีการอย่างอื่นที่เทียบเท่ากับการตรากฎหมาย
  - (ซ) สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
  - (ฌ) ต้นทุนการได้มารอดัดจำหน่ายและสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งเกิดจากสิทธิตามสัญญากรรมธรรม ประกันภัยของผู้รับประกันภัย
  - (ญ) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ไม่หมุนเวียนซึ่งจัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย (หรือรวมอยู่ในกลุ่ม สินทรัพย์ที่ยกเลิกซึ่งจัดประเภทไว้เป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย) เช่น สิทธิบัตรของหน่วยงาน ที่ได้ทำข้อตกลงในการขายแล้ว และ
  - (ฎ) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม
๔. หากมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับอื่นได้กำหนดวิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนประเภทใด ไว้โดยเฉพาะแล้ว หน่วยงานต้องนำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนั้นมาถือปฏิบัติแทน ตัวอย่างของรายการ ที่ไม่ต้องนำมาตราฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มาถือปฏิบัติมีดังต่อไปนี้

* เมื่อมีการประกาศใช้

- (ก) สิทธิที่ไม่มีตัวตนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อขายตามลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติ (ดูมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๑ เรื่อง สัญญาก่อสร้าง* และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๒ เรื่อง สินค้าคงเหลือ*)
- (ข) สัญญาเช่าที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า
- (ค) สิทธิที่เกิดจากผลประโยชน์ของพนักงาน (ดูมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๕ เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน*)
- (ง) สิทธิทางการเงินตามคำนิยามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๘ เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน* การรับรู้และการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินบางรายการที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๖ เรื่อง งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะหน่วยงาน* มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๗ เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วม* และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๘ เรื่อง ส่วนได้เสียในการร่วมค้า* และ
- (จ) การรับรู้และการวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของรายการสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาสัมปทานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๒ เรื่อง ข้อตกลงตามสัญญาสัมปทาน ด้านผู้ให้สัมปทาน* อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการและการเปิดเผยข้อมูลสินทรัพย์ดังกล่าว

๕. เนื่องจากสิทธิที่ไม่มีตัวตนบางรายการอาจเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่มีตัวตน เช่น คอมแพคดิสก์ (ในกรณีของโปรแกรมคอมพิวเตอร์) เอกสารทางกฎหมาย (ในกรณีของใบอนุญาตหรือสิทธิบัตร) หรือแผ่นฟิล์ม ดังนั้น ในการกำหนดว่าสินทรัพย์ดังกล่าวควรถือว่าเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนหรือไม่นั้นให้นำมาพิจารณาการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ มาพิจารณาเพื่อประเมินองค์ประกอบของสินทรัพย์ หน่วยงานต้องอาศัยดุลยพินิจในการพิจารณาและประเมินว่าหากองค์ประกอบใดมีนัยสำคัญมากกว่าก็ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบนั้น ตัวอย่างเช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบนำวิถีสำหรับเครื่องบินขับไล่เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องบิน โดยเครื่องบินเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากกว่า ในกรณีนี้เครื่องบินพร้อมด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ระบบนำวิถีจึงถือเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ เช่นเดียวกันกับระบบปฏิบัติการ (Operating System) เป็นส่วนหนึ่งของเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากกว่า ดังนั้น จึงถือเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตนประเภทเดียวกัน ส่วนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Application Software) ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สามารถแยกออกจากเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์นั้นจึงถือเป็นสิทธิที่ไม่มีตัวตน

๖. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับรายจ่ายในกิจกรรมด้านการศึกษา การอบรม การเริ่มดำเนินงานใหม่ การวิจัยและการพัฒนา ทั้งนี้ เนื่องจากการวิจัยและการพัฒนาถือเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความรู้และอาจนำไปสู่การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่มีตัวตน เช่น แม่แบบของผลิตภัณฑ์ แต่องค์ประกอบที่มีตัวตนของผลิตภัณฑ์ใหม่ดังกล่าวถือว่ามีความสำคัญน้อยกว่าองค์ประกอบที่ไม่มีตัวตน (องค์ความรู้จากการวิจัยและการพัฒนา)

๗. ในกรณีของสัญญาเช่าการเงิน สิทธิภายใต้สัญญาเช่าดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งสินทรัพย์ที่มีตัวตนและสิทธิที่ไม่มีตัวตน ภายหลังจากการรับรู้เมื่อเริ่มแรก ให้ผู้เช่านำมาตราฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ มาถือปฏิบัติกับสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนภายใต้สัญญาเช่าการเงินดังกล่าว สิทธิตามข้อตกลงที่อนุญาตให้ใช้รายการต่าง ๆ เช่น ฟิล์มภาพยนตร์ วิดีทัศน์ บทละคร บทภาพยนตร์ สิทธิบัตร และลิขสิทธิ์ ไม่อยู่ภายใต้

* เมื่อมีการประกาศใช้

ขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า และให้ถืออยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้

๘. ขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีโดยทั่วไปอาจไม่ครอบคลุมถึงกิจกรรมบางกิจกรรม หรือรายการบัญชีบางรายการที่มีลักษณะเฉพาะจนทำให้เกิดประเด็นทางบัญชีที่อาจจำเป็นต้องใช้วิธีการบัญชีที่แตกต่างไป ตัวอย่างเช่น รายจ่ายในการสำรวจ การพัฒนาแหล่งและขุดเจาะ น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และแหล่งทรัพยากรแร่ ในอุตสาหกรรมด้านการขุดเจาะ และกรณีของสัญญาการประกันภัย ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐจึงไม่ต้องนำมาตราฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มาปฏิบัติกับรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หน่วยงานในอุตสาหกรรมด้านการขุดเจาะหรือหน่วยงานผู้รับประกันภัยต้องนำมาตราฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มาปฏิบัติกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และรายจ่ายอื่น ๆ เช่น ต้นทุนในการเริ่มดำเนินงานใหม่

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

๙. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนบางรายการอาจถือเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เนื่องจากมีความสำคัญทางด้านวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม หรือประวัติศาสตร์ ตัวอย่างของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม เช่น บันทึกเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ตัวอย่างลักษณะบางประการของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม มีดังนี้ (แม้ว่าลักษณะเหล่านี้จะไม่ใช้ลักษณะของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมได้เพียงประเภทเดียว)
- (ก) คุณค่าทางด้านวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และประวัติศาสตร์ ไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าทั้งหมดที่คิดจากราคาตลาดเพียงอย่างเดียว
  - (ข) มีข้อห้ามหรือข้อจำกัดทางกฎหมายอย่างเข้มงวดในเรื่องการจำหน่ายสินทรัพย์
  - (ค) เป็นสินทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงขึ้นตามกาลเวลา และ
  - (ง) การประมาณอายุการให้ประโยชน์อาจทำได้ยาก ซึ่งในบางกรณีอาจมีอายุได้ถึงหลายร้อยปี

คำนิยาม

๑๐. คำศัพท์ที่ใช้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มีความหมายโดยเฉพาะ ดังนี้
การตัดจำหน่าย	หมายถึง	การป็นส่วนจำนวนที่คิดค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้น
มูลค่าตามบัญชี	หมายถึง	จำนวนที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมของสินทรัพย์**
การพัฒนา	หมายถึง	การนำผลของการวิจัยหรือความรู้อื่นมาใช้ในแผนงานหรือการออกแบบเพื่อการผลิตสิ่งใหม่หรือสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมากก่อนที่จะเริ่มการผลิตหรือการใช้ในเชิงพาณิชย์ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นวัตถุดิบ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ กระบวนการ ระบบ หรือบริการ
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	หมายถึง	สินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวแทนที่สามารถระบุได้และไม่มีลักษณะทางกายภาพ
การวิจัย	หมายถึง	การสำรวจตรวจสอบที่วางแผนและริเริ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และความเข้าใจใหม่ ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือทางด้านเทคนิค

** เมื่อมาตรฐานที่เกี่ยวข้องประกาศใช้

คำศัพท์ที่นิยามในมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับอื่นและนำมาใช้ในมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับนี้ มีความหมายเช่นเดียวกัน และคำศัพท์ทั้งหมดรวบรวมไว้ในชุดคำศัพท์บัญชีภาคี*

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๑๑. หน่วยงานมักใช้ทรัพยากรหรือก่อให้เกิดหนี้สินเพื่อการค้า การพัฒนา การรักษาระดับ หรือการสร้างมูลค่าให้กับทรัพยากรที่ไม่มีตัวตนต่าง ๆ เช่น ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือความรู้ทางด้านเทคนิค การออกแบบ การนำระบบหรือกระบวนการใหม่มาปฏิบัติ ใบอนุญาต ทรัพย์สินทางปัญญา และเครื่องหมายการค้า ซึ่งรวมถึงชื่อยี่ห้อของผลิตภัณฑ์และชื่อสิ่งพิมพ์ ตัวอย่างของรายการที่เกิดจากทรัพยากรข้างต้น ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ พัล์มภาพยนตร์ รายชื่อผู้ใช้บริการ ใบอนุญาตทำการประมง โควตานำเข้าสินค้า และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการ
๑๒. รายการที่ระบุอยู่ในย่อหน้าที่ ๑๑ อาจไม่เข้าเงื่อนไขการเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามคำนิยามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับนี้ได้ทุกรายการ รายการที่จะถือเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้ ต้องสามารถระบุได้ ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงาน และต้องก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต หรือศักยภาพในการให้บริการ หากรายการใดที่อยู่ภายใต้ขอบเขตการถือปฏิบัติของมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับนี้ไม่เป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หน่วยงานต้องรับรู้รายการที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาหรือรายการที่เกิดขึ้นภายในเพื่อก่อให้เกิดรายการนั้นเป็นค่าใช้จ่ายทันที

๑๓. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสามารถระบุได้ก็ต่อเมื่อ

- (ก) สามารถแยกเป็นเอกเทศได้ กล่าวคือ สามารถแยกออกจากความเป็นหน่วยงานได้ และสามารถขาย โอน ให้สิทธิ ให้เช่า หรือแลกเปลี่ยนได้ ไม่ว่าจะโดยเอกเทศหรือโดยรวมกันตามสัญญา หรือร่วมกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่เกี่ยวข้องที่สามารถระบุได้ โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานตั้งใจจะแยกเป็นเอกเทศหรือไม่ หรือ
- (ข) ได้มาจากการตกลงผูกพัน (รวมถึงสิทธิจากการทำสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมายอื่น) โดยไม่คำนึงถึงว่าสิทธิเหล่านั้นจะสามารถโอนหรือสามารถแบ่งแยกจากหน่วยงาน หรือจากสิทธิและภาระผูกพันอื่นหรือไม่

๑๔. เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับนี้ การตกลงผูกพัน หมายถึง การจัดทำข้อตกลงที่ก่อให้เกิดสิทธิหรือภาระผูกพันต่อทุกฝ่ายตามข้อตกลงเสมือนเป็นการทำสัญญา

การควบคุมของสินทรัพย์

๑๕. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะถือว่าอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงาน หากหน่วยงานมีอำนาจที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่เกิดจากสินทรัพย์นั้น และสามารถจำกัดไม่ให้ผู้อื่นใช้ประโยชน์ดังกล่าว โดยทั่วไปความสามารถในการควบคุมการใช้ประโยชน์ดังกล่าวจะเกิดจากสิทธิตามกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการบังคับใช้สิทธิตามกฎหมายไม่ใช่เกณฑ์ที่จำเป็นเพียงอย่างเดียวสำหรับการควบคุม ทั้งนี้ เพราะหน่วยงานอาจสามารถควบคุมประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการในลักษณะอื่นได้
๑๖. หน่วยงานสามารถควบคุมประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่เกิดจากความรู้ทางวิทยาศาสตร์และความรู้ทางเทคนิคได้ ตัวอย่างเช่น มีกฎหมายคุ้มครองความรู้ในรูปของลิขสิทธิ์ มีข้อตกลงในการคุ้มครองทางการค้า (หากกฎหมายอนุญาตให้ทำได้) หรือมีกฎหมายกำหนดหน้าที่ของพนักงานที่จะรักษาความลับเกี่ยวกับความรู้

* เมื่อมีการประกาศใช้

๑๗. หน่วยงานอาจมีกลุ่มพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญ และหน่วยงานอาจสามารถระบุได้ว่าความเชี่ยวชาญของพนักงานที่เพิ่มขึ้นจากการอบรมจะทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ และอาจคาดว่าพนักงานเหล่านั้นจะใช้ความเชี่ยวชาญ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานได้ต่อไป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในปัจจุบันหน่วยงานส่วนใหญ่ไม่มีการควบคุมที่เพียงพอสำหรับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่คาดว่าจะเกิดจากกลุ่มพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญและจากการอบรมพนักงานเหล่านี้ให้เป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ ไม่มีตัวตนดังกล่าว ในทำนองเดียวกัน ความสามารถเฉพาะในการบริหารหรือความสามารถพิเศษด้านเทคนิคอาจไม่เป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เว้นแต่หน่วยงานจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่จะใช้ประโยชน์และได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากความสามารถดังกล่าวตามที่คาดไว้ นอกจากนี้ความสามารถนี้ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดอื่นของคำนิยามของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๑๘. หน่วยงานอาจมีกลุ่มผู้ใช้บริการหรือมีอัตราความสำเร็จในการเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้บริการที่คาดหวัง และคาดว่าผู้ใช้บริการดังกล่าวจะยังคงใช้บริการของหน่วยงานต่อไป เนื่องจากหน่วยงานได้สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใช้บริการเหล่านั้น อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานไม่มีสิทธิตามกฎหมายในการคุ้มครอง หรือไม่มีวิธีการควบคุมอื่น เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีความสัมพันธ์หรือความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน หน่วยงานมักจะไม่มียานาจเพียงพอที่จะควบคุมประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับจากความสัมพันธ์และความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการ ดังนั้น รายการข้างต้น (เช่น กลุ่มผู้ใช้บริการ ส่วนแบ่งการตลาด ความสัมพันธ์และความจงรักภักดีของผู้ใช้บริการ) จึงไม่เข้าเกณฑ์เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามคำนิยาม อย่างไรก็ตาม การไม่มีสิทธิตามกฎหมายในการคุ้มครองความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ แต่หากมีรายการแลกเปลี่ยน เพื่อให้ได้มาซึ่งความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการที่เหมือนกันหรือคล้ายกัน แม้จะไม่ได้ทำเป็นสัญญาแต่ถือว่ามีหลักฐานที่หน่วยงานสามารถควบคุมประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่คาดว่าจะได้รับจากความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการได้ และมีหลักฐานว่าความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการดังกล่าวสามารถแยกออกจากความเป็นหน่วยงานได้ ดังนั้น ความสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการดังกล่าวจะเข้าเกณฑ์เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามคำนิยาม

ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ

๑๙. ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ ที่หน่วยงานจะได้รับจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอาจรวมถึงรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ ต้นทุนที่ประหยัดได้ หรือประโยชน์อื่นที่เกิดขึ้นจากการใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นโดยหน่วยงาน เช่น ทรัพย์สินทางปัญญาที่นำมาใช้กับกระบวนการผลิตหรือการให้บริการ อาจช่วยลดต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนการให้บริการในอนาคต หรือปรับปรุงการให้บริการให้ดีขึ้นมากกว่าที่จะทำให้รายได้ในอนาคตเพิ่มขึ้น เช่น ระบบออนไลน์ ที่ช่วยให้ประชาชนต่ออายุใบอนุญาตขับขี่ได้รวดเร็วขึ้น ส่งผลให้สามารถลดจำนวนพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่นี้ และช่วยเพิ่มความเร็วของกระบวนการทำงาน

การรับรู้รายการและการวัดมูลค่า

๒๐. ในการรับรู้รายการใดรายการหนึ่งเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หน่วยงานต้องสามารถแสดงให้เห็นว่ารายการนั้นเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

(ก) เป็นไปตามคำนิยามของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ดูย่อหน้าที่ ๑๑ ถึง ๑๙)

(ข) เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ (ดูย่อหน้าที่ ๒๒ ถึง ๒๔)

ข้อกำหนดดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติกับต้นทุนเริ่มแรกที่เกิดขึ้นเมื่อรับรู้รายการ (ต้นทุนในรายการที่มีการแลกเปลี่ยนหรือในการสร้างสินทรัพย์ไม่มีตัวตนขึ้นภายในหน่วยงานเอง หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่หน่วยงานได้รับจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน) และต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลังเพื่อเพิ่ม หรือเปลี่ยนแปลงบางส่วน หรือบำรุงรักษาสินทรัพย์นั้น

๒๑. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยทั่วไปแล้วจะไม่มี的增加หรือเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งส่วนใด ดังนั้น รายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังส่วนใหญ่ จึงเป็นการจ่ายเพื่อรักษาไว้ซึ่งประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นมากกว่าที่จะเป็นรายจ่ายที่เข้าเกณฑ์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามคำนิยาม และเกณฑ์การรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐฉบับนี้ นอกจากนี้แล้วเป็นการยากที่จะถือว่ารายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังเป็นของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใดโดยตรง แต่จะถือเป็นรายจ่ายของหน่วยงานโดยรวมมากกว่า ดังนั้น จึงแทบจะไม่มีกรรับรู้รายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังการรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาในครั้งแรก หรือรายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังจากการสร้างสินทรัพย์ไม่มีตัวตนขึ้นภายในหน่วยงานเสร็จเรียบร้อยแล้วเป็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ และเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในย่อหน้าที่ ๕๕ รายจ่ายที่เกิดขึ้นภายหลังสำหรับซื้อยี่ห้อของผลิตภัณฑ์ หัวหนังสือ ชื่อสิ่งพิมพ์ รายชื่อผู้ใช้บริการ และรายการอื่นที่คล้ายคลึงกัน (ไม่ว่าจะเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากภายนอกหน่วยงานหรือหน่วยงานสร้างขึ้นเองภายใน) ให้รับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากรายจ่ายเหล่านี้ไม่สามารถแบ่งแยกได้อย่างชัดเจนจากรายจ่ายที่จ่ายเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานโดยรวม

๒๒. หน่วยงานต้องรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เมื่อเป็นไปตามเกณฑ์ทุกข้อต่อไปนี้

(ก) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่จะเกิดจากสินทรัพย์นั้น และ

(ข) ราคาทุนหรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

๒๓. หน่วยงานต้องประเมินความน่าจะเป็นที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยใช้ข้อสมมติที่สมเหตุสมผลและมีหลักฐานสนับสนุน ข้อสมมติดังกล่าวต้องแสดงให้เห็นถึงการประมาณที่ดีที่สุดของฝ่ายบริหารเกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นตลอดช่วงอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์

๒๔. หน่วยงานต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินระดับความแน่นอนที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากการใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามหลักฐานที่มีอยู่ขณะที่รับรู้เมื่อเริ่มแรก โดยให้ความสำคัญกับหลักฐานจากภายนอกมากกว่า

๒๕. หน่วยงานต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน ตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๒๖ - ๓๗ หากหน่วยงานได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน ราคาทุนเริ่มแรก ณ วันได้มา ต้องเป็นมูลค่ายุติธรรม ณ วันนั้น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก

๒๖. โดยทั่วไป ราคาที่หน่วยงานจ่ายเพื่อให้ได้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาแบบแยกต่างหากจะสะท้อนถึงความคาดหวังเกี่ยวกับความน่าจะเป็นที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หน่วยงานคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการ แม้ว่าจะมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเวลา หรือจำนวนที่จะได้รับ ดังนั้น จึงถือได้ว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหากเข้าเกณฑ์การรับรู้ตามย่อหน้าที่ ๒๖ (ก) เสมอ

๒๗. นอกจากนี้ ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก ถือว่าสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะในกรณีที่สิ่งตอบแทนของการจ่ายซื้ออยู่ในรูปของเงินสดหรือสินทรัพย์ที่เป็นตัวเงินอื่น
๒๘. ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก ประกอบด้วย
- (ก) ราคาซื้อรวมอากรขาเข้าและภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้ หักด้วยส่วนลดการค้าต่าง ๆ และจำนวนที่ได้รับคืนจากผู้ขาย และ
  - (ข) ต้นทุนทางตรงอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดเตรียมสินทรัพย์เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์ได้ตามความประสงค์
๒๙. ตัวอย่างของต้นทุนทางตรง ประกอบด้วย
- (ก) ต้นทุนผลประโยชน์ของพนักงาน (ตามที่กำหนดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๕ เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน*) ที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการทำให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
  - (ข) ค่าธรรมเนียมทางวิชาชีพที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการทำให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และ
  - (ค) ต้นทุนการทดสอบสภาพความพร้อมใช้งาน
๓๐. ตัวอย่างของรายการจ่ายที่ไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย
- (ก) ต้นทุนในการแนะนำสินค้าหรือบริการใหม่ (รวมถึงต้นทุนในการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย)
  - (ข) ต้นทุนในการดำเนินธุรกิจในตลาดที่ตั้งใหม่หรือกับผู้ใช้บริการกลุ่มใหม่ (รวมทั้งต้นทุนในการฝึกอบรมพนักงาน) และ
  - (ค) ต้นทุนในการบริหารและค่าใช้จ่ายทั่วไป
๓๑. การรับรู้ต้นทุนที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะสิ้นสุดเมื่อสินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร ดังนั้น ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์หรือการปรับปรุงสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจึงไม่รวมเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น
- ตัวอย่างของต้นทุนที่ไม่ถือเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่
- (ก) ต้นทุนที่เกิดขึ้นขณะที่สินทรัพย์อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้ประโยชน์ได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร แม้ว่าจะยังไม่ถูกนำมาใช้ก็ตาม และ
  - (ข) ผลขาดทุนจากการดำเนินงานเริ่มแรก เช่น ผลขาดทุนที่เกิดขึ้นในขณะที่ความต้องการผลผลิตยังอยู่ในระดับเริ่มต้น
๓๒. การดำเนินงานบางอย่างอาจมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสินทรัพย์ไม่มีตัวตน แต่ไม่ถือเป็นการดำเนินงานที่จำเป็นเพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร การดำเนินงาน (ที่ไม่สำคัญ) เหล่านี้ ไม่ว่าจะเกิดการดำเนินงานเหล่านั้นในช่วงก่อนหรือในระหว่างการพัฒนาสินทรัพย์นั้นก็ตาม หน่วยงานต้องรับรู้รายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าว ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย โดยจัดประเภทเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง
๓๓. หากระยะเวลาการจ่ายชำระค่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน นานเกินกว่าระยะเวลาที่ผู้ขายให้สินเชื่อตามปกติ หน่วยงานต้องกำหนดราคาทุนของสินทรัพย์นั้นให้เท่ากับมูลค่าที่เทียบเท่าราคาเงินสด และบันทึกผลต่างระหว่างมูลค่าที่เทียบเท่าราคาเงินสดและจำนวนเงินทั้งหมดที่ต้องชำระเป็นดอกเบี้ยตลอดอายุของการได้รับสินเชื่อ เว้นแต่หน่วยงานรับรู้ดอกเบี้ยดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๕ เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
- รายการที่เกิดขึ้นภายหลังการได้มาซึ่งโครงการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ**
๓๔. รายการในการวิจัยและพัฒนาซึ่ง
- (ก) เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยหรือพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งได้มาแยกต่างหากและรับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และ

(ข) เกิดขึ้นหลังจากการได้มาซึ่งโครงการ

ให้หน่วยงานรับรู้รายการดังกล่าวตามย่อหน้าที่ ๕๒ - ๖๐

๓๕. ข้อกำหนดในย่อหน้าที่ ๕๖ - ๕๙ กำหนดว่ารายการที่เกิดขึ้นภายหลังของโครงการวิจัยหรือพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งได้มาแยกต่างหากและได้รับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแล้วจะต้อง
- (ก) รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดขึ้น หากเป็นรายการจ่ายในการวิจัย
  - (ข) รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดขึ้น หากเป็นรายการจ่ายในการพัฒนาซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามย่อหน้าที่ ๕๙ และ
  - (ค) บันทึกเพิ่มในมูลค่าตามบัญชีของโครงการวิจัยและพัฒนาที่อยู่ระหว่างดำเนินการที่ได้มาหากรายการจ่ายในการพัฒนานั้นเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามย่อหน้าที่ ๕๙

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน

๓๖. ในบางกรณี หน่วยงานอาจได้รับรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน กรณีนี้อาจเกิดขึ้นเมื่อหน่วยงานภาครัฐอื่นโอนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาให้หน่วยงาน โดยไม่มีการแลกเปลี่ยนตัวอย่างของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่โอนให้กัน ได้แก่ สิทธิสำหรับเครื่องบินลงจอด ใบอนุญาตดำเนินกิจการสถานวิทย์หรือโทรทัศน์ ใบอนุญาตหรือโควตานำเข้า หรือสิทธิที่จะใช้ทรัพยากรที่มีข้อจำกัดอื่น หรืออาจเกิดจากลิขสิทธิ์ของผลงานของบุคคลที่ได้รับรางวัลอันเป็นที่ยอมรับ และได้ส่งมอบผลงานดังกล่าวให้แก่หน่วยงานภาครัฐโดยไม่มีการแลกเปลี่ยน

๓๗. ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ราคาทุนของสินทรัพย์ คือ มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ได้รับสินทรัพย์ เพื่อวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ การวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยนด้วยมูลค่ายุติธรรมตามย่อหน้าที่ ๖๘ ไม่ถือเป็นการตีราคาใหม่ ดังนั้น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการตีราคาใหม่ในย่อหน้าที่ ๖๘ และข้ออภิปรายเพิ่มเติมในย่อหน้าที่ ๖๙ - ๘๐ จะใช้กับกรณีที่หน่วยงานเลือกใช้วิธีการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ในงวดการรายงานภายหลังการรับรู้รายการเท่านั้น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จากการแลกเปลี่ยน

๓๘. หน่วยงานอาจได้รับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหนึ่งรายการหรือมากกว่าจากการแลกเปลี่ยนกับสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวตน หรือแลกเปลี่ยนกับทั้งรายการสินทรัพย์ที่เป็นตัวตนและไม่เป็นตัวตน ข้อพิจารณาที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นข้อพิจารณาสำหรับกรณีการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวตนกับสินทรัพย์ที่ไม่เป็นตัวตน อย่างไรก็ตาม หน่วยงานสามารถประยุกต์ใช้ข้อพิจารณาดังกล่าวกับการแลกเปลี่ยนทุกกรณีตามที่กล่าวไว้ข้างต้น หน่วยงานต้องวัดมูลค่าต้นทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรม เว้นแต่ในกรณีที่หน่วยงานไม่สามารถวัดมูลค่ายุติธรรมทั้งของสินทรัพย์ที่ได้มาและสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยนได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานต้องวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ที่ได้มาตามวิธีการนี้ แม้ว่าหน่วยงานจะไม่สามารถเลือกรับรู้รายการสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยนได้ในทันที หากสินทรัพย์ที่ได้มาไม่ได้วัดด้วยมูลค่ายุติธรรม หน่วยงานต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์นั้นด้วยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยน

๓๙. ย่อหน้าที่ ๒๒ (ข) ระบุถึงเกณฑ์ในการรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนว่า ราคาทุนของสินทรัพย์ต้องสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่ไม่มีรายการในตลาดที่เทียบเคียงได้จะถือว่าสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือหากเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้
- (ก) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในช่วงของประมาณการมูลค่ายุติธรรมที่สมเหตุสมผลของสินทรัพย์นั้น หรือ

(ข) หน่วยงานสามารถประเมินความน่าจะเป็นของประมาณการต่าง ๆ ในช่วงของประมาณการได้อย่างสมเหตุสมผลเพื่อใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรม

หากหน่วยงานสามารถกำหนดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มา หรือสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยนได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานต้องวัดมูลค่าต้นทุนของสินทรัพย์ที่ได้มาด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่นำไปแลกเปลี่ยน เว้นแต่กรณีที่มีมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ได้มานั้นมีหลักฐานสนับสนุนที่ชัดเจนกว่า

ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน

๔๐. หน่วยงานต้องไม่รับรู้ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในเป็นสินทรัพย์

๔๑. ในบางกรณี หน่วยงานอาจก่อให้เกิดรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ แต่รายจ่ายดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการตามมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับนี้ หน่วยงานส่วนใหญ่ถือว่ารายจ่ายดังกล่าวมีส่วนทำให้เกิดค่าความนิยมขึ้นภายในหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานต้องไม่รับรู้เป็นสินทรัพย์ เนื่องจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นทรัพยากรที่สามารถระบุได้ (กล่าวคือ ไม่สามารถแยกออกได้หรือไม่เป็นรายจ่ายที่เกิดจากการตกลงผูกพัน (รวมถึงสิทธิจากการทำสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมายอื่น ๆ) ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานซึ่งสามารถวัดราคาทุนได้อย่างน่าเชื่อถือ

๔๒. ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมของหน่วยงานกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สุทธิที่สามารถระบุได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง อาจสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยหลายประการที่มีผลกระทบต่อมูลค่าของหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม ผลต่างดังกล่าวไม่ได้แสดงถึงราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงาน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน

๔๓. ในบางครั้ง การประเมินว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการหรือไม่นั้นทำได้ยาก เนื่องจากปัญหาในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) หน่วยงานไม่สามารถระบุได้ว่ามีสินทรัพย์ที่สามารถระบุได้ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการหรือไม่ และเมื่อใด และ

(ข) การกำหนดราคาทุนของสินทรัพย์ได้อย่างน่าเชื่อถือ ในบางกรณี หน่วยงานจะไม่สามารถแยกต้นทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในออกจากต้นทุนที่เกิดขึ้นเพื่อคงไว้ซึ่งค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายใน หรือทำให้ค่าความนิยมที่เกิดขึ้นภายในนั้นดีขึ้นกว่าเดิม หรือไม่สามารถแยกออกจากต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินงานประจำวันได้

ดังนั้น มาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับนี้จึงกำหนดให้หน่วยงานต้องนำข้อกำหนดและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ ๔๔ ถึง ๕๙ มาประยุกต์กับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทุกรายการที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานเพิ่มเติมจากข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการรับรู้และการวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๔๔. ในการประเมินว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการหรือไม่ หน่วยงานต้องแยกขั้นตอนการก่อให้เกิดสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

(ก) ขั้นตอนการวิจัย และ

(ข) ขั้นตอนการพัฒนา

คำว่า “ขั้นตอนการวิจัย” และ “ขั้นตอนการพัฒนา” มีความหมายที่กว้างกว่าคำว่า “วิจัย” และ “พัฒนา” ตามคำนิยามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาคีฉบับนี้

๔๕. หากหน่วยงานไม่สามารถแยกขั้นตอนการวิจัยออกจากขั้นตอนการพัฒนา สำหรับโครงการภายในของหน่วยงานที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ต้องถือว่ารายจ่ายของโครงการดังกล่าวเป็นรายจ่ายที่เกิดในขั้นตอนการวิจัยเท่านั้น

ขั้นตอนการวิจัย

๔๖. หน่วยงานต้องไม่รับรู้รายจ่ายที่เกิดจากการวิจัย หรือเกิดในขั้นตอนการวิจัยของโครงการภายในเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน แต่ต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อรายจ่ายนั้นเกิดขึ้น
๔๗. ในขั้นตอนการวิจัยของโครงการภายใน หน่วยงานไม่สามารถที่จะแสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้เกิดขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการแก่หน่วยงาน ดังนั้น หน่วยงานต้องรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในทันที
๔๘. ตัวอย่างของกิจกรรมการวิจัยมีดังต่อไปนี้
- (ก) กิจกรรมซึ่งมุ่งที่จะให้ได้ความรู้ใหม่
  - (ข) การค้นหา การประเมินผล และการคัดเลือกขั้นสุดท้าย เพื่อนำผลการวิจัยหรือความรู้อื่นมาประยุกต์หรือปฏิบัติ
  - (ค) การค้นหาทางเลือกสำหรับวัตถุประสงค์ ชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์ ขั้นตอน ระบบ หรือบริการ และ
  - (ง) การคิด การออกแบบ การประเมินผล และการคัดเลือกขั้นสุดท้ายของทางเลือกที่เป็นไปได้ สำหรับนวัตกรรมหรือสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นวัตถุประสงค์ ชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนระบบ หรือบริการ

ขั้นตอนการพัฒนา

๔๙. หน่วยงานจะรับรู้รายจ่ายที่เกิดจากการพัฒนา หรือเกิดในขั้นตอนการพัฒนาของโครงการภายในเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้ก็ต่อเมื่อหน่วยงานสามารถแสดงให้เห็นว่าเป็นไปตามข้อกำหนดทุกข้อต่อไปนี้
- (ก) มีความเป็นไปได้ทางเทคนิคที่หน่วยงานจะทำให้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเสร็จสมบูรณ์ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์หรือขายได้
  - (ข) หน่วยงานมีความตั้งใจที่จะทำให้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเสร็จสมบูรณ์ และนำมาใช้ประโยชน์หรือขาย
  - (ค) หน่วยงานมีความสามารถที่จะนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นมาใช้ประโยชน์หรือขาย
  - (ง) หน่วยงานสามารถแสดงให้เห็นถึงวิธีที่สินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ นอกจากนี้หน่วยงานต้องสามารถแสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หรือสิ่งที่จะเกิดจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นมีตลาดรองรับอยู่จริง หรือหากหน่วยงานนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนไปใช้เป็นการภายใน หน่วยงานต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น
  - (จ) หน่วยงานมีความสามารถในการจัดหาทรัพยากรด้านเทคนิค ด้านการเงิน และด้านอื่นได้เพียงพอที่จะนำมาใช้ เพื่อทำให้การพัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์ และนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาใช้ประโยชน์หรือนำมาขายได้
  - (ฉ) หน่วยงานมีความสามารถที่จะวัดมูลค่าของรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นในระหว่างการพัฒนาได้อย่างน่าเชื่อถือ

๕๐. ในระหว่างขั้นตอนการพัฒนาของโครงการภายใน หน่วยงานอาจสามารถระบุสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน และสามารถแสดงให้เห็นว่า มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่สินทรัพย์นั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ ทั้งนี้ เพราะขั้นตอนการพัฒนาของโครงการเป็นขั้นตอนที่ก้าวหน้ามากกว่าขั้นตอนการวิจัย
๕๑. ตัวอย่างของกิจกรรมการพัฒนา ได้แก่
- (ก) การออกแบบ การก่อสร้าง และการทดสอบแม่แบบ และแบบจำลอง ในระหว่างขั้นตอนก่อนการผลิตหรือขั้นตอนก่อนการใช้
  - (ข) การออกแบบเครื่องมือ โครงประกอบ แม่พิมพ์ และเข้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีใหม่
  - (ค) การออกแบบ การก่อสร้าง และการดำเนินงานของโรงงานนำร่อง หรือการดำเนินงานอื่นซึ่งไม่ใช่ขนาดที่จะสามารถทำการผลิตในเชิงพาณิชย์หรือที่จะใช้เพื่อให้บริการได้
  - (ง) การออกแบบ การก่อสร้าง และการทดสอบทางเลือกที่ได้คัดเลือกแล้วในการใช้วัตถุดิบ ชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์ ขั้นตอน ระบบ หรือบริการใหม่ ๆ หรือที่ได้ปรับปรุงให้ดีขึ้น และ
  - (จ) ต้นทุนการพัฒนาเว็บไซต์ และต้นทุนการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์
๕๒. หน่วยงานต้องประเมินประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์โดยใช้ข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด* หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด* เพื่อแสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการได้อย่างไร หากสินทรัพย์จะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเฉพาะเมื่อต้องใช้ร่วมกับสินทรัพย์อื่น หน่วยงานต้องนำแนวคิดเกี่ยวกับหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด* มาถือปฏิบัติ
๕๓. ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานมีความสามารถในการจัดหาทรัพยากรที่จะทำให้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเสร็จสมบูรณ์ หรือทำให้หน่วยงานสามารถใช้ หรือได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ได้แก่ แผนการดำเนินงานที่แสดงถึงทรัพยากรด้านเทคนิค ด้านการเงิน และด้านอื่นที่จำเป็น และหน่วยงานมีความสามารถที่จะจัดหาทรัพยากรดังกล่าวได้อย่างแน่นอน ในบางกรณี หน่วยงานอาจแสดงถึงความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุนภายนอกด้วยหลักฐานที่แสดงถึงเจตจำนงที่จะให้เงินสนับสนุนโครงการจากผู้ให้กู้หรือผู้ให้ทุนสนับสนุน
๕๔. ตามปกติ ระบบการเก็บต้นทุนของหน่วยงานจะสามารถวัดราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในได้อย่างน่าเชื่อถือ ตัวอย่างเช่น เงินเดือนหรือรายจ่ายอื่นที่เกิดขึ้นเพื่อปกป้องตราสัญลักษณ์ ลิขสิทธิ์ หรือใบอนุญาต หรือรายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์
๕๕. หน่วยงานต้องไม่รับรู้รายการที่หน่วยงานก่อให้เกิดขึ้นภายใน เช่น ชื่อยี่ห้อของผลิตภัณฑ์ หัวหนังสือ ชื่อสิ่งพิมพ์ รายชื่อผู้ใช้บริการ และรายการอื่น ที่โดยเนื้อหาแล้วคล้ายคลึงกันเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
๕๖. รายจ่ายสำหรับชื่อยี่ห้อของผลิตภัณฑ์ หัวหนังสือ ชื่อสิ่งพิมพ์ รายชื่อผู้ใช้บริการ และรายการอื่นที่โดยเนื้อหาแล้วคล้ายคลึงกัน ซึ่งหน่วยงานก่อให้เกิดขึ้นภายในเป็นรายจ่ายที่ไม่สามารถแยกจากต้นทุนในการพัฒนาการดำเนินงานโดยรวม ดังนั้น หน่วยงานต้องไม่รับรู้รายการดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน**
๕๗. ตามวัตถุประสงค์ของย่อหน้าที่ ๒๕ ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน คือ ผลรวมของรายจ่ายที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการ ตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ ๒๒

* เมื่อมีการประกาศใช้

๒๓ และ ๔๙ เป็นครั้งแรก ข้อกำหนดที่ระบุไว้ตามย่อหน้าที่ ๖๔ ไม่อนุญาตให้หน่วยงานนำรายจ่ายที่เคยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายกลับมานับเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

๕๘. ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน ประกอบด้วย รายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงทุกรายการที่จำเป็นในการสร้างสรรค์ ผลิต และจัดเตรียมสินทรัพย์ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ตามประสงค์ของฝ่ายบริหาร ตัวอย่างของต้นทุนโดยตรงดังกล่าว ได้แก่

- (ก) ต้นทุนวัตถุดิบและค่าบริการที่ใช้ในการสร้างสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- (ข) ต้นทุนผลประโยชน์ของพนักงาน* ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสร้างสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- (ค) ค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิตามกฎหมาย และ
- (ง) ค่าตัดจำหน่ายของสิทธิบัตรและใบอนุญาตที่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๕ เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม ให้แนวทางที่อาจเลือกนำดอกเบี้ยมารวมเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ที่เข้าเงื่อนไข

๕๙. ตัวอย่างต่อไปนี้ถือเป็นส่วนประกอบของราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายใน

- (ก) รายจ่ายในการขาย การบริหาร และค่าใช้จ่ายทั่วไปอื่น เว้นแต่รายจ่ายดังกล่าวเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดเตรียมสินทรัพย์ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้
- (ข) ความไม่มีประสิทธิภาพที่สามารถระบุได้ และขาดทุนจากการดำเนินงานเริ่มแรก ที่เกิดขึ้นก่อนที่สินทรัพย์จะสามารถให้ประโยชน์ได้ตามแผนที่วางไว้
- (ค) รายจ่ายในการอบรมพนักงานเพื่อนำสินทรัพย์มาใช้ในการดำเนินงาน

การรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย

๖๐. หน่วยงานต้องรับรู้รายจ่ายสำหรับรายการที่ไม่มีตัวตนเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น เว้นแต่รายจ่ายดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการ (ดูย่อหน้าที่ ๒๐ ถึง ๕๙)

๖๑. ในบางกรณี หน่วยงานก่อให้เกิดรายจ่ายเพื่อให้ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ แต่ไม่สามารถรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหรือสินทรัพย์อื่นได้ ในกรณีของสินค้า หน่วยงานรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อหน่วยงานมีสิทธิในการเข้าถึงสินค้าเหล่านั้น ในกรณีของบริการ หน่วยงานรับรู้รายจ่ายดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อหน่วยงานได้รับบริการนั้น เช่น รายจ่ายในการวิจัยให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น (ดูย่อหน้าที่ ๔๖) ตัวอย่างของรายจ่ายประเภทอื่นที่ต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้นรวมถึงรายการต่อไปนี้

- (ก) รายจ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมก่อนการดำเนินงาน (ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงาน) เว้นแต่รายจ่ายนั้นได้รวมอยู่ในราคาทุนของรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงานอาจประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งหน่วยงาน เช่น ค่าใช้จ่ายทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายบริหารจัดการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นตามกฎหมาย รายจ่ายในการเปิดสถานที่ตั้งหน่วยบริการหรือแผนกดำเนินงานใหม่ (ค่าใช้จ่ายก่อนเปิดดำเนินงาน) หรือรายจ่ายสำหรับการเริ่มการดำเนินงานใหม่ หรือการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่หรือกระบวนการใหม่ (ค่าใช้จ่ายก่อนเริ่มดำเนินงาน)
- (ข) รายจ่ายในกิจกรรมการฝึกอบรมบุคลากรต่าง ๆ
- (ค) รายจ่ายในกิจกรรมการโฆษณาและการส่งเสริมการขาย (รวมถึงรายการแผ่นพับให้ข้อมูล)
- (ง) รายจ่ายในการย้ายสถานที่หรือรายจ่ายในการจัดโครงสร้างองค์กรใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการย้ายสถานที่หรือจัดโครงสร้างองค์กรใหม่ทั้งหมดหรือบางส่วน

* เมื่อมีการประกาศใช้

๖๒. หน่วยงานมีสิทธิในการเข้าถึงสินค้าเมื่อหน่วยงานเป็นเจ้าของสินค้านั้น กล่าว ในทำนองเดียวกัน หน่วยงานมีสิทธิในการเข้าถึงสินค้าเมื่อสินค้านั้นได้สร้างขึ้นตามเงื่อนไขของสัญญาจ้าง และหน่วยงานได้รับมอบสินค้านั้นเป็นสิ่งตอบแทนการจ่ายเงิน สำหรับการบริการ หน่วยงานถือว่าได้รับบริการเมื่อมีการให้บริการดังกล่าวแก่หน่วยงานตามสัญญา และไม่ใช้เมื่อหน่วยงานใช้บริการนั้นเพื่อให้บริการอื่น เช่น การส่งข้อมูลเกี่ยวกับการบริการให้แก่ผู้ที่ใช้บริการนั้น
๖๓. ข้อกำหนดในย่อหน้าที่ ๖๐ ไม่ได้ห้ามหน่วยงานรับรู้การจ่ายล่วงหน้าเป็นสินทรัพย์เมื่อการจ่ายค่าสินค้าล่วงหน้าเป็นการจ่ายเพื่อให้หน่วยงานได้รับสิทธิในการเข้าถึงสินค้านั้น ในทำนองเดียวกัน ข้อกำหนดในย่อหน้าที่ ๖๐ ไม่ได้ห้ามหน่วยงานรับรู้การจ่ายค่าบริการล่วงหน้าเป็นสินทรัพย์เมื่อการจ่ายล่วงหน้าเป็นการจ่ายเพื่อให้หน่วยงานได้รับบริการเหล่านั้น

ค่าใช้จ่ายในอดีตที่ต้องไม่รับรู้เป็นสินทรัพย์

๖๔. หน่วยงานต้องไม่รับรู้รายจ่ายเกี่ยวกับรายการที่ไม่มีตัวตนซึ่งได้รับรู้เมื่อเริ่มแรกเป็นค่าใช้จ่ายแล้ว ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในภายหลัง

การวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการ

๖๕. หน่วยงานต้องเลือกใช้วิธีราคาทุนตามย่อหน้าที่ ๖๗ หรือวิธีการตีราคาใหม่ตามย่อหน้าที่ ๖๘ เป็นนโยบายการบัญชีของหน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานเลือกใช้วิธีการตีราคาใหม่ สินทรัพย์อื่นทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันต้องใช้วิธีการตีราคาใหม่เช่นเดียวกัน เว้นแต่จะไม่มีตลาดซื้อขายคล่องสำหรับสินทรัพย์เหล่านั้น
๖๖. ประเภทของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง กลุ่มของสินทรัพย์ที่มีลักษณะและประโยชน์การใช้งานที่คล้ายคลึงกันในการดำเนินงานของหน่วยงาน สินทรัพย์ไม่มีตัวตนทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน ต้องตีราคาใหม่พร้อมกัน ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงการเลือกตีราคาใหม่เฉพาะสินทรัพย์บางรายการและการรายงานจำนวนเงินในงบการเงินผสมผสานกันระหว่างราคาทุนและราคาที่ดีใหม่ ณ วันที่ที่แตกต่างกัน

วิธีราคาทุน

๖๗. หลังจากการรับรู้เริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องแสดงด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม**

วิธีการตีราคาใหม่

๖๘. หลังจากการรับรู้เริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนต้องแสดงด้วยราคาที่ดีใหม่ ราคาที่ดีใหม่หมายถึงมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่หักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม** สำหรับวัตถุประสงค์ของการตีราคาใหม่ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ หน่วยงานต้องวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยอ้างอิงกับตลาดซื้อขายคล่อง นอกจากนั้นการตีราคาใหม่ต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานไม่แตกต่างอย่างมีสาระสำคัญจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์นั้น

๖๙. วิธีการตีราคาใหม่ไม่อนุญาตให้หน่วยงาน

(ก) นำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ไม่เคยรับรู้เป็นสินทรัพย์มาตีราคาใหม่ หรือ

(ข) รับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเริ่มแรกด้วยจำนวนที่ไม่ใช่ราคาทุน

๗๐. วิธีการตีราคาใหม่จะนำมาถือปฏิบัติหลังจากที่หน่วยงานได้รับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุน อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานรับรู้ราคาทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเพียงบางส่วนเป็นสินทรัพย์เนื่องจาก

** เมื่อมาตรฐานที่เกี่ยวข้องประกาศใช้

สินทรัพย์นั้นไม่เป็นไปตามเกณฑ์การรับรู้รายการจนกระทั่งเวลาได้ผ่านไประยะหนึ่ง (ดูย่อหน้าที่ ๕๗) วิธีการตีราคาใหม่อาจนำมาถือปฏิบัติกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งจำนวน ทั้งนี้ วิธีการตีราคาใหม่อาจนำมาถือปฏิบัติกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้รับจากรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน (ดูย่อหน้าที่ ๓๖ ถึง ๓๗)

๗๑. โดยปกติ มักจะไม่มีตลาดซื้อขายคล่องสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน แต่ในบางครั้งตลาดซื้อขายคล่องสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบางรายการอาจเกิดขึ้นได้ เช่น ในบางประเทศอาจมีตลาดซื้อขายคล่องสำหรับใบอนุญาตประเภทที่โอนเปลี่ยนมือได้อย่างอิสระ หรือโควตาการผลิตที่หน่วยงานได้รับจากหน่วยงานอื่น อย่างไรก็ตาม ตลาดซื้อขายคล่องไม่มีสำหรับซื้อหรือขายของผลิตภัณฑ์ หัวหนังสือพิมพ์ สิทธิในการเผยแพร่ดนตรีและภาพยนตร์ สิทธิบัตร หรือเครื่องหมายการค้า เนื่องจากสินทรัพย์ดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะตัว แม้ว่าจะมีการซื้อขายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบางรายการ แต่ข้อตกลงที่สร้างขึ้นเป็นการเจรจาต่อรองระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายแต่ละราย และการซื้อขายดังกล่าวเกิดขึ้นไม่บ่อยครั้ง ด้วยเหตุผลดังกล่าวราคาที่จ่ายซื้อสินทรัพย์รายการใดรายการหนึ่ง อาจจะยังไม่สามารถใช้เป็นหลักฐานที่เพียงพอสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการอื่น นอกจากนี้ราคาที่ซื้อขายกันมักไม่เป็นที่เปิดเผยต่อสาธารณชน
๗๒. ความถี่ของการตีราคาใหม่ขึ้นอยู่กับความผันผวนของมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีการตีราคาใหม่ หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่แตกต่างจากมูลค่าตามบัญชีอย่างมีสาระสำคัญ หน่วยงานจำเป็นต้องตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่อีกครั้งหนึ่ง มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบางรายการอาจมีความผันผวนสูงและมีนัยสำคัญจนทำให้จำเป็นต้องมีการตีราคาสินทรัพย์นั้นใหม่ทุกปี หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นมีความผันผวนอย่างไม่มีนัยสำคัญหน่วยงานไม่จำเป็นต้องตีราคาสินทรัพย์ใหม่บ่อยครั้ง
๗๓. เมื่อมีการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าวต้องปรับปรุงให้เป็นราคาที่ตีใหม่ หน่วยงานต้องปฏิบัติกับสินทรัพย์ดังกล่าว ณ วันที่ตีราคาใหม่ตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้
- (ก) ปรับมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม** ในลักษณะที่สอดคล้องกับการตีราคาใหม่ของมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ตัวอย่างเช่น ปรับมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม** โดยการอ้างอิงจากข้อมูลในตลาดที่สังเกตได้ หรือปรับปรุงเป็นสัดส่วนเดียวกันกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าตามบัญชี ค่าตัดจำหน่ายสะสม ณ วันที่ตีราคาใหม่ต้องปรับปรุงให้เท่ากับผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสมกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์หลังจากรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม** หรือ
  - (ข) นำค่าตัดจำหน่ายสะสมหักออกจากมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม**
- จำนวนเงินที่เป็นผลจากรายการปรับปรุงค่าตัดจำหน่ายสะสมให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงซึ่งต้องถือปฏิบัติตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ ๗๘ และ ๗๘
๗๔. หากหน่วยงานไม่สามารถตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกันกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ตีราคาใหม่ เนื่องจากสินทรัพย์รายการนั้นไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ หน่วยงานต้องแสดงมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม**
๗๕. หากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ตีราคาใหม่ไม่สามารถวัดมูลค่าโดยอ้างอิงกับตลาดซื้อขายคล่องได้อีกต่อไป มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นต้องเท่ากับราคาที่ตีใหม่ ณ วันที่มีการตีราคาครั้งล่าสุดที่มีการอ้างอิงกับตลาดซื้อขายคล่องหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสมและผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม**

** เมื่อมาตรฐานที่เกี่ยวข้องประกาศใช้

๗๖. ข้อเท็จจริงที่ว่าไม่มีตลาดซื้อขายคล่องมารองรับสำหรับการตีราคาสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่อีกต่อไป อาจเป็นข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นอาจเกิดการด้อยค่าและหน่วยงานจำเป็นต้องทำการทดสอบ การด้อยค่าของสินทรัพย์ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่า ของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ ที่ก่อให้เกิดเงินสด*
๗๗. หากหน่วยงานสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยอ้างอิงกับตลาดซื้อขายคล่อง ณ วันที่วัดมูลค่าภายหลังการได้มา หน่วยงานต้องใช้วิธีการตีราคาใหม่นับตั้งแต่วันที่ดังกล่าว
๗๘. หากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้นเป็นผลจากการตีราคาใหม่ หน่วยงานต้องรับรู้ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวในบัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์” อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานได้รับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่ เป็นค่าใช้จ่ายในงวดก่อนแล้ว ส่วนที่เพิ่มจากการตีราคาใหม่นี้ต้องรับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย เพื่อกลับรายการในจำนวนที่ไม่เกินมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ลดลงของสินทรัพย์ รายการเดียวกันที่ได้รับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายแล้วในงวดก่อน
๗๙. หากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ลดลงเป็นผลจากการตีราคาใหม่ หน่วยงานต้องรับรู้ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์มีตัวตนที่ลดลงดังกล่าวในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานได้รับรู้มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาใหม่เป็นส่วนเกิน ทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ในงวดก่อนแล้ว ส่วนที่ลดลงจากการตีราคาใหม่นี้ต้องรับรู้โดยตรง ในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนในจำนวนที่ไม่เกินยอดคงเหลือด้านเครดิตที่มีอยู่ในบัญชี “ส่วนเกินทุน จากการตีราคาสินทรัพย์” ของสินทรัพย์นั้น โดยการรับรู้ส่วนที่ลดลงโดยตรงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน จะมีผลทำให้จำนวนที่สะสมไว้ในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนภายใต้บัญชี “ส่วนเกินทุนจากการตีราคา สินทรัพย์” ลดลง
๘๐. ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่รวมอยู่ในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนอาจโอนไปยังรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมโดยตรงเมื่อส่วนเกินทุนนั้นกลายเป็นรายการที่เกิดขึ้นจริง โดยส่วนเกินทุนทั้งจำนวน อาจเกิดขึ้นจริงเมื่อหน่วยงานจำหน่ายหรือเลิกใช้สินทรัพย์ อย่างไรก็ตามส่วนเกินทุนบางส่วนอาจเกิดขึ้น จริงเมื่อหน่วยงานใช้สินทรัพย์ ในกรณีดังกล่าวจำนวนของส่วนเกินทุนที่เกิดขึ้นจริงจะเท่ากับผลต่างระหว่าง ค่าตัดจำหน่ายที่คำนวณจากมูลค่าตามบัญชีที่ตีใหม่กับค่าตัดจำหน่ายที่คำนวณจากราคาทุนเดิม ของสินทรัพย์นั้น การโอนส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ไปยังรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม ต้องไม่โอนผ่านรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย

อายุการให้ประโยชน์

๘๑. หน่วยงานต้องประเมินอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนว่าสามารถทราบได้แน่นอน หรือไม่ และถ้าสามารถทราบได้แน่นอน อายุการให้ประโยชน์จะกำหนดจากระยะเวลาหรือจำนวน การผลิตหรือหน่วยวัดอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน หน่วยงานต้องถือว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีอายุการให้ ประโยชน์ที่ไม่ทราบแน่นอน เมื่อผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดไม่พบขอบเขตที่สามารถ คาดคะเนได้เกี่ยวกับระยะเวลาที่สินทรัพย์ดังกล่าวจะสามารถก่อให้เกิดกระแสเงินสดสุทธิหรือศักยภาพ ในการให้บริการแก่หน่วยงาน
๘๒. การบัญชีสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ หน่วยงานต้องตัดจำหน่าย สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน (ดูย่อหน้าที่ ๘๐ ถึง ๘๙) แต่ไม่ต้องตัดจำหน่าย สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน (ดูย่อหน้าที่ ๑๐๐ ถึง ๑๐๓) ตัวอย่างแนบท้าย

* เมื่อมีการประกาศใช้

- มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้แสดงการกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่แตกต่างกัน และการบัญชีภายหลังการได้มาซึ่งสินทรัพย์นั้น ซึ่งจะขึ้นอยู่กับข้อกำหนดอายุการให้ประโยชน์
๘๓. ปัจจัยที่ใช้พิจารณาเพื่อกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนรวมถึง
- (ก) การนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาใช้ประโยชน์ตามที่คาดไว้ และหากเป็นคณะผู้บริหารอื่นจะสามารถบริหารสินทรัพย์นั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
  - (ข) วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและข้อมูลสาธารณะเกี่ยวกับการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกันที่นำมาใช้ประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน
  - (ค) ความล้ำสมัยด้านเทคนิค เทคโนโลยี การค้า หรือด้านอื่น ๆ
  - (ง) เสถียรภาพของอุตสาหกรรมที่นำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมาใช้ประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลงในความต้องการของตลาดสำหรับสินค้าหรือบริการที่เป็นผลผลิตจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
  - (จ) การโต้ตอบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากคู่แข่งในปัจจุบันหรือคู่แข่งในอนาคต
  - (ฉ) ระดับของรายจ่ายในการบำรุงรักษาที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน และความสามารถและความตั้งใจของหน่วยงานเพื่อให้บรรลุระดับของรายจ่ายดังกล่าว
  - (ช) ระยะเวลาที่หน่วยงานสามารถควบคุมสินทรัพย์และขอบเขตตามกฎหมาย หรือขอบเขตอื่นเกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น วันครบกำหนดของสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้อง และ
  - (ซ) อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนขึ้นอยู่กับอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์อื่นของหน่วยงานหรือไม่
๘๔. “อายุการให้ประโยชน์ที่ไม่ทราบแน่นอน” มิได้หมายถึงอายุการให้ประโยชน์ไม่มีที่สิ้นสุด อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะสะท้อนให้เห็นเพียงระดับของรายจ่ายในการบำรุงรักษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตที่จำเป็นเพื่อให้สินทรัพย์คงไว้ซึ่งมาตรฐานของการปฏิบัติงานตามที่ได้มีการประเมินไว้ ณ เวลาที่มีการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ รวมถึงความสามารถและความตั้งใจของหน่วยงานที่จะใช้จ่ายให้เป็นไปตามระดับของรายจ่ายดังกล่าว การสรุปว่าอายุการให้ประโยชน์สินทรัพย์ไม่มีตัวตนไม่ทราบแน่นอนต้องไม่เกิดจากรายจ่ายในอนาคตที่ได้วางแผนไว้เกินกว่ารายจ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินทรัพย์มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาตรฐานเดิมที่เคยประเมินไว้
๘๕. เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นหลายรายการจึงมีแนวโน้มที่จะเกิดการล้าสมัยในด้านเทคโนโลยีเร็วขึ้น ดังนั้น สินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวจึงมีแนวโน้มที่จะมีอายุการให้ประโยชน์ที่สั้น ราคาขายที่คาดว่าจะลดลงในอนาคตของรายการที่ผลิตขึ้นจากการใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน อาจเป็นข้อบ่งชี้ถึงการคาดการณ์ว่าจะเกิดความล้าสมัยทางเทคโนโลยีหรือทางการพาณิชย์ของสินทรัพย์ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการของสินทรัพย์ที่ลดลง
๘๖. อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอาจมีระยะเวลายาวนานหรือแม้กระทั่งไม่สามารถทราบได้แน่นอน ความไม่แน่นอนเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยใช้หลักความระมัดระวัง แต่ความไม่แน่นอนดังกล่าวไม่ถือเป็นเหตุผลที่หน่วยงานจะสามารถนำมาอ้างเพื่อกำหนดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนให้สั้นกว่าความเป็นจริง
๘๗. อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดจากการดำเนินการให้มีผลผูกพัน (รวมถึงสิทธิตามสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมายอื่น) ต้องไม่เกินระยะเวลาของการดำเนินการให้มีผลผูกพัน (รวมถึงสิทธิตามสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมายอื่น) แต่อาจจะสั้นกว่าได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับระยะเวลา

ที่หน่วยงานคาดว่าจะใช้ประโยชน์ในสินทรัพย์นั้น หากการดำเนินการให้มีผลผูกพัน (รวมถึงสิทธิตามสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมาย) มีระยะเวลาที่จำกัดแต่สามารถต่ออายุได้ อายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นต้องรวมระยะเวลาที่ต่ออายุใหม่เฉพาะกรณีที่มีหลักฐานสนับสนุนได้ว่าหน่วยงานไม่มีต้นทุนที่เป็นนัยสำคัญ

๘๘. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และกฎหมาย อาจมีอิทธิพลต่ออายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม กำหนดระยะเวลาที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ส่วนปัจจัยทางกฎหมาย อาจจำกัดระยะเวลาที่หน่วยงานสามารถควบคุมประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการที่จะได้รับจากสินทรัพย์นั้น หน่วยงานต้องประมาณอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจากระยะเวลาที่กำหนดโดยปัจจัยทางเศรษฐกิจ หรือปัจจัยทางกฎหมายแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า

๘๙. ปัจจัยที่บ่งชี้ว่าหน่วยงานจะสามารถต่ออายุการดำเนินการให้มีผลผูกพัน (รวมถึงสิทธิตามสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมายอื่น) โดยไม่เกิดต้นทุนที่มีนัยสำคัญดังนี้

(ก) มีหลักฐาน (ซึ่งอาจเกิดจากประสบการณ์) ที่แสดงให้เห็นว่าการดำเนินการให้มีผลผูกพัน (รวมถึงสิทธิตามสัญญาหรือสิทธิทางกฎหมายอื่น) จะได้รับการต่ออายุ กรณีที่การต่ออายุนั้นขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของบุคคลที่สาม หลักฐานดังกล่าวต้องรวมไปถึงหลักฐานที่แสดงว่าบุคคลที่สาม จะให้ความเห็นชอบด้วย

(ข) มีหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการต่ออายุ และ

(ค) ต้นทุนในการต่ออายุไม่มีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่หน่วยงานคาดว่าจะได้จากการต่ออายุนั้น

หากต้นทุนในการต่ออายุมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่คาดว่าจะได้รับจากการต่ออายุนั้น ต้นทุนในการต่ออายุสัญญา โดยเนื้อหาแล้วถือเป็นต้นทุนการได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ ณ วันที่ต่ออายุ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน

ระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่าย

๙๐. หน่วยงานต้องป็นส่วนจำนวนที่คิดค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนอย่างเป็นระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน หน่วยงานต้องเริ่มตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นพร้อมที่จะให้ประโยชน์ได้ กล่าวคือ เมื่อสินทรัพย์อยู่ในสถานะที่และสภาพที่สามารถใช้งานได้ตามความประสงค์ของฝ่ายบริหาร หน่วยงานต้องหยุดการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันใดวันหนึ่งที่เกิดขึ้นก่อนระหว่างวันที่หน่วยงานจัดประเภทสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย (หรือรวมอยู่ในกลุ่มสินทรัพย์รอจำหน่ายที่จัดประเภทไว้เป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย) ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวข้อง* กับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิกกับวันที่หน่วยงานเลิกรับรู้สินทรัพย์นั้น วิธีการตัดจำหน่ายที่ใช้ต้องสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบที่หน่วยงานคาดว่าจะได้ใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ หากไม่สามารถกำหนดรูปแบบดังกล่าวได้อย่างน่าเชื่อถือ หน่วยงานต้องใช้วิธีเส้นตรงในการตัดจำหน่าย ค่าตัดจำหน่ายในแต่ละงวดต้องรับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย เว้นแต่

* เมื่อมีการประกาศใช้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้หรือฉบับอื่นจะอนุญาตหรือกำหนดให้หน่วยงานนำค่าตัดจำหน่าย
ดังกล่าวไปรวมเป็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์อื่น ๆ

๔๑. วิธีการตัดจำหน่ายที่ใช้เป็นการปันส่วนจำนวนที่คิดค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน ตามเกณฑ์
ที่เป็นระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้นมีหลายวิธี วิธีดังกล่าวรวมถึงวิธีเส้นตรง วิธียอด
คงเหลือลดลง และวิธีจำนวนผลผลิต หน่วยงานต้องเลือกใช้วิธีการตัดจำหน่ายตามรูปแบบที่คิดว่า
จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน
และต้องใช่วิธีการตัดจำหน่ายนั้นอย่างสม่ำเสมอทุกงวดการรายงาน เว้นแต่รูปแบบที่คิดว่าจะได้รับ
ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์นั้นจะเปลี่ยนแปลงไป

๔๑ก. มีข้อสันนิษฐานเบื้องต้นว่าวิธีการคิดค่าตัดจำหน่ายจากรายได้ที่เกิดจากการใช้สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนนั้น
เป็นวิธีที่ไม่เหมาะสม โดยทั่วไปรายได้ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมซึ่งรวมการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน
จะสะท้อนไปยังัยที่ไม่เชื่อมโยงโดยตรงกับการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการ
ที่แฝงอยู่ในสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น รายได้ซึ่งถูกกระทบโดยปัจจัยนำเข้าอื่น ๆ และกระบวนการ
กิจกรรมการขาย และการเปลี่ยนแปลงของยอดขายและราคา องค์ประกอบด้านราคาของรายได้อาจได้รับ
ผลกระทบจากเงินเฟ้อซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับกรณีที่สินทรัพย์ถูกใช้ประโยชน์ ข้อสันนิษฐานนี้จะถูก
หักล้างได้ในสถานการณ์จำกัใดบางเท่านั้นได้แก่

- (ก) เมื่อใช้สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนนั้นเป็นหน่วยวัดรายได้ ตามที่อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ ๔๑ค หรือ
- (ข) เมื่อสามารถแสดงให้เห็นได้ว่ารายได้และการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพ

ในการให้บริการของสินทรัพย์นั้นมีความเกี่ยวข้องกันเป็นอย่างมาก

๔๑ข. ในการเลือกวิธีตัดจำหน่ายที่เหมาะสมตามย่อหน้าที่ ๔๑ หน่วยงานสามารถระบุปัจจัยที่เด่นชัดซึ่งเป็น
ข้อจำกัดที่แฝงอยู่ในสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น สัญญาที่กำหนดสิทธิของหน่วยงานเหนือการใช้สินทรัพย์
ไม่มีตัวตน อาจจจะระบุให้หน่วยงานใช้งานสินทรัพย์ได้แค่เพียงช่วงเวลาหนึ่ง หรือแค่สำหรับจำนวน
หน่วยผลผลิตหนึ่ง หรือระดับรายได้หนึ่งตามที่กำหนดไว้แล้วเท่านั้น การระบุปัจจัยที่เด่นชัดซึ่งเป็นข้อจำกัด
ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการบ่งชี้เกณฑ์การตัดจำหน่ายที่เหมาะสม หน่วยงานอาจถือปฏิบัติตามเกณฑ์อื่นได้
ถ้าเกณฑ์นั้นสะท้อนรูปแบบที่ค่าตัดหวังของการใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและศักยภาพในการให้บริการ
ของสินทรัพย์ได้ใกล้เคียงกว่า

๔๑ค. ในสถานการณ์ที่ปัจจัยที่เด่นชัดซึ่งเป็นข้อจำกัดที่แฝงอยู่ในสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นตัวชี้วัดของระดับรายได้
หน่วยงานสามารถใช้รายได้ที่จะเกิดขึ้นเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมในการตัดจำหน่าย เช่น สิทธิในการบริหาร
จัดการทางตรงตามกำหนดตามจำนวนรายได้ทั้งหมดซึ่งจะเกิดขึ้นจากการเก็บค่าผ่านทาง (เช่น สัญญา
อาจจะให้สิทธิหน่วยงานในการบริหารจัดการทางตรงได้ไม่เกินจำนวนรายได้ค่าผ่านทาง ๑๐๐ ล้านบาท)
ในกรณีที่รายได้ถูกกำหนดเป็นปัจจัยที่เด่นชัดซึ่งเป็นข้อจำกัดไม่สัญญาสำหรับการใช้งานสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน
รายได้ที่จะเกิดขึ้นอาจเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมในการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน ภายใต้เงื่อนไขว่า
สัญญาจะระบุจำนวนรวมของรายได้ที่จะเกิดขึ้นตามระยะเวลาใช้งานได้แล้ว

๔๑ด. โดยปกติ หน่วยงานต้องรับรู้ค่าตัดจำหน่ายในรายได้สูง/ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย แต่ในบางกรณีประโยชน์
เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่อยู่ในสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนถือเป็นส่วนหนึ่งของ
ของการผลิตสินทรัพย์อื่น ในกรณีดังกล่าว ค่าตัดจำหน่ายจะถือเป็นส่วนหนึ่งของราคาทุนของสินทรัพย์อื่น
และต้องนำไปรวมเป็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ตัวอย่างเช่น ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มี
ตัวตนที่ใช้ในการกระบวนการผลิตต้องรวมเป็นมูลค่าตามบัญชีของสินค้าคงเหลือ (ดูมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ
ฉบับที่ ๑๒ เรื่อง สินค้าคงเหลือ*)

* เมื่อมีการประกาศใช้

มูลค่าคงเหลือ

๙๓. หน่วยงานต้องกำหนดมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนให้เป็นศูนย์ เว้นแต่จะเป็นไปตามข้อกำหนดข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

(ก) บุคคลที่สามารถให้สัญญาว่าจะซื้อสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนเมื่อสินทรัพย์นั้นสิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ หรือ

(ข) สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนนั้นมีตลาดซื้อขายคล่องรับ และเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้

(๑) มูลค่าคงเหลือสามารถกำหนดโดยอ้างอิงกับราคาที่ได้จากตลาดซื้อขายคล่องนั้น และ

(๒) มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ตลาดซื้อขายคล่องนั้นจะมีอยู่เมื่อสิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์

๙๔. จำนวนที่คิดค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนต้องกำหนดหลังจากที่กลุ่มมูลค่าคงเหลือ มูลค่าคงเหลือที่ไม่เท่ากับศูนย์บ่งชี้ว่าหน่วยงานคาดว่าจะจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนก่อนที่สินทรัพย์นั้นจะสิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ

๙๕. หน่วยงานต้องประมาณมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนจากมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน โดยใช้ราคา ณ วันที่ประมาณการ สำหรับการขายสินทรัพย์ที่คล้ายคลึงกันซึ่งสิ้นสุดอายุการให้ประโยชน์ และมีกำไรใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภายใต้สถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่หน่วยงานคาดว่าจะนำสินทรัพย์นั้นมาใช้ประโยชน์ในอนาคต หน่วยงานต้องทบทวนมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอย่างน้อยทุกปีสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนโดยถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีภาคที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

๙๖. สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอาจมีมูลค่าคงเหลือเพิ่มขึ้นจนเท่ากับหรือมากกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นในกรณีดังกล่าวค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนจะเท่ากับศูนย์จนกว่ามูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์จะลดลงต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีในภายหลัง

การทบทวนระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่าย

๙๗. หน่วยงานต้องทบทวนระยะเวลาในการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนอย่างน้อยทุกปีสิ้นรอบระยะเวลารายงาน หน่วยงานต้องเปลี่ยนแปลงระยะเวลาในการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน หากอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะแตกต่างที่เคยประมาณไว้ในอดีต ในทำนองเดียวกัน หน่วยงานต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไป ทากรูปแบบของการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการของสินทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไป หน่วยงานต้องถือว่าการเปลี่ยนแปลงทั้งสองกรณีเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ตามมาตรฐานการบัญชีภาคที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด ในระหว่างช่วงอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน หน่วยงานอาจเห็นว่าอายุการให้ประโยชน์ที่ประมาณไว้่นั้นไม่เหมาะสมอีกต่อไป ตัวอย่างเช่น การรับรู้มูลค่าจากการด้อยค่า** อาจบ่งชี้ว่าระยะเวลาในการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง

๙๘. เมื่อเวลาผ่านไป รูปแบบของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการที่หน่วยงานคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอาจเปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่างเช่น หน่วยงานอาจเห็นว่าการตัด

** เมื่อมาตรฐานที่เกี่ยวข้องประกาศใช้

จำหน่ายด้วยวิธียอดคงเหลือลดลงเหมาะสมกว่าวิธีเส้นตรง อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ในกรณีที่การใช้สิทธิที่ได้รับจากใบอนุญาตจำเป็นต้องเลื่อนเวลาออกไป เนื่องจากต้องรอให้ส่วนประกอบอื่นของแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานดำเนินการก่อน ในกรณีดังกล่าว หน่วยงานอาจไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการจากสินทรัพย์จนกว่าจะถึงเวลาต่อมา

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน

๑๐๐. หน่วยงานต้องไม่ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน

๑๐๑. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด* กำหนดให้หน่วยงานต้องทดสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หรือสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ยังไม่พร้อมใช้งาน โดยการเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือมูลค่าบริการที่คาดว่าจะได้รับคืนแล้วแต่ความเหมาะสม กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

(ก) เป็นประจำทุกปี และ

(ข) เมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอาจเกิดการด้อยค่า

การทบทวนการประเมินอายุการให้ประโยชน์

๑๐๒. หน่วยงานต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ไม่ได้มีการตัดจำหน่ายทุกงวดการรายงาน เพื่อประเมินว่าเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ยังคงสนับสนุนว่าอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์นั้นไม่ทราบแน่นอนหรือไม่ หากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่สนับสนุนว่าสินทรัพย์ดังกล่าวมีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หน่วยงานต้องบันทึกการเปลี่ยนแปลงการประเมินอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน โดยถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางการบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด

๑๐๓. เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด* สำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่วัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนนั้น การที่หน่วยงานประเมินอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนใหม่ จากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอนเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน เป็นข้อบ่งชี้อย่างหนึ่งว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจเกิดการด้อยค่า ดังนั้น หน่วยงานต้องทดสอบการด้อยค่าของสินทรัพย์ โดยการเปรียบเทียบมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือมูลค่าบริการที่คาดว่าจะได้รับคืนตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด* กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ และบันทึกผลต่างของมูลค่าตามบัญชีที่เกินกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือมูลค่าบริการที่คาดว่าจะได้รับคืนเป็นผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์*

มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน - ผลขาดทุนจากการด้อยค่า

๑๐๔. ในการกำหนดว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่วัดมูลค่าด้วยวิธีราคาทุนนั้นเกิดการด้อยค่าหรือไม่ หน่วยงานต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด

* เมื่อมีการประกาศใช้

หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การต่อค่างของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด* มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับดังกล่าวอธิบายว่าเมื่อใดที่หน่วยงานจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ และทบทวนมูลค่าดังกล่าวอย่างไร วิธีกำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหรือมูลค่าบริการที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ และเมื่อใดที่ต้องรับรู้หรือกลับรายการผลขาดทุนจากการต่อค่างของสินทรัพย์

การเลิกใช้และการจำหน่าย

๑๐๕. หน่วยงานต้องเลิกรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เมื่อ
- (ก) หน่วยงานจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (รวมถึงการจำหน่ายสินทรัพย์ออกจากบัญชีจากการทำรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน) หรือ
  - (ข) หน่วยงานคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจหรือศักยภาพในการให้บริการในอนาคตจากการนำสินทรัพย์นั้นมาใช้ประโยชน์หรือจำหน่าย
๑๐๖. หน่วยงานต้องรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ถ้ามี) กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่าย เมื่อเลิกรับรู้สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (เว้นแต่ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น สำหรับการขายและเช่ากลับคืน)
๑๐๗. การจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอาจเกิดขึ้นได้ในหลายวิธี (เช่น การขาย การทำสัญญาเช่าการเงิน หรือการทำรายการที่ไม่มีการแลกเปลี่ยน) ในการกำหนดวันที่การจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว หน่วยงานต้องใช้เกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๙ เรื่อง รายได้จากรายการที่มีการแลกเปลี่ยน* สำหรับการรับรู้รายได้จากการขายสินค้า และใช้เกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า สำหรับการจำหน่ายสินทรัพย์โดยการขายและเช่ากลับคืน
๑๐๘. เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การรับรู้รายการในย่อหน้าที่ ๒๘ หน่วยงานต้องรับรู้ต้นทุนการเปลี่ยนแทนบางส่วนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนรวมอยู่ในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น และเลิกรับรู้มูลค่าตามบัญชีของส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทน กรณีที่ไม่สามารถทำได้ในทางปฏิบัติในการกำหนดมูลค่าตามบัญชีของส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทน หน่วยงานอาจใช้ต้นทุนการเปลี่ยนแทนเพื่อบ่งชี้ต้นทุนของส่วนที่ถูกเปลี่ยนแทน ณ วันที่ได้มาหรือวันที่เกิดสินทรัพย์ไม่มีตัวตนขึ้นภายในหน่วยงาน
๑๐๙. หน่วยงานต้องรับรู้สิ่งตอบแทนที่ค้างรับจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม หากมีการยืดเวลาที่จะได้รับชำระออกไป หน่วยงานต้องรับรู้สิ่งตอบแทนที่ได้รับเริ่มแรกด้วยมูลค่าที่เทียบเท่าราคาขายเป็นเงินสด ผลต่างระหว่างมูลค่าที่กำหนดไว้ของสิ่งตอบแทนกับราคาขายเป็นเงินสดให้รับรู้เป็นดอกเบี้ยรับตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๙ เรื่อง รายได้จากรายการที่มีการแลกเปลี่ยน* ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลตอบแทนที่แท้จริงของสิ่งตอบแทนที่ค้างรับ
๑๑๐. หน่วยงานต้องไม่หยุดการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน เมื่อไม่ได้ใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้นอีกต่อไป เว้นแต่กรณีที่หน่วยงานได้คิดค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าวเต็มจำนวนแล้ว หรือได้จัดประเภทสินทรัพย์ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย (หรือรวมอยู่ในกลุ่มสินทรัพย์รอจำหน่ายที่จัดประเภทไว้เป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย) ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

* เมื่อมีการประกาศใช้

การเปิดเผยข้อมูล

การเปิดเผยข้อมูลทั่วไป

๑๑๑. หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้ในงบการเงินสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละประเภท โดยแบ่งแยกระหว่างสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนประเภทอื่น
- (ก) ข้อเท็จจริงที่ว่าอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทราบได้แน่นอนหรือไม่ทราบแน่นอน หากเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน ให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับอายุการให้ประโยชน์หรืออัตราการตัดจำหน่ายที่ใช้
  - (ข) วิธีการตัดจำหน่ายสำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน
  - (ค) มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายสะสม (รวมทั้งผลขาดทุนสะสมจากการด้อยค่าของสินทรัพย์**) ณ วันต้นงวดและวันสิ้นงวด
  - (ง) รายการแต่ละบรรทัดที่แสดงในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินซึ่งได้รวมค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนไว้
  - (จ) การกระทบยอดระหว่างมูลค่าตามบัญชี ณ วันต้นงวดกับมูลค่าตามบัญชี ณ วันสิ้นงวดที่แสดงถึงรายการต่อไปนี้
    - (๑) จำนวนเงินของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้น โดยแยกแสดงสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดจากการพัฒนาขึ้นภายในหน่วยงาน และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาแยกต่างหาก
    - (๒) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขาย หรือรวมอยู่ในกลุ่มสินทรัพย์รอจำหน่ายที่จัดประเภทเป็นสินทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อขายตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก และการจำหน่ายอื่น
    - (๓) จำนวนเงินของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงระหว่างงวดที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ตามที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ ๖๘ และ ๗๘ - ๗๙ (ถ้ามี)
    - (๔) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่รับรู้ในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายระหว่างงวด (ถ้ามี) ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด*
    - (๕) ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่กลับรายการในรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายระหว่างงวด (ถ้ามี) ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด*
    - (๖) ค่าตัดจำหน่ายที่รับรู้ในระหว่างงวด
    - (๗) ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยนสุทธิที่เกิดจากการแปลงค่างบการเงินให้เป็นสกุลเงินที่ใช้เสนอรายงาน และการแปลงค่าผลการดำเนินงานในต่างประเทศเป็นสกุลเงินที่ใช้เสนอรายงานของหน่วยงาน และ
    - (๘) การเปลี่ยนแปลงอื่นของมูลค่าตามบัญชีในระหว่างงวด

* เมื่อมีการประกาศใช้

** เมื่อมาตรฐานที่เกี่ยวข้องประกาศใช้

๑๑๒. ประเภทของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน คือ กลุ่มของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีลักษณะและประโยชน์การใช้งานที่คล้ายคลึงกันในการดำเนินงานของหน่วยงาน สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอาจแยกประเภทได้ตามตัวอย่างต่อไปนี้
- (ก) ชื่อยี่ห้อของผลิตภัณฑ์
  - (ข) ทรัพย์สินและชื่อสิ่งพิมพ์
  - (ค) โปรแกรมคอมพิวเตอร์
  - (ง) ใบอนุญาต
  - (จ) ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และสิทธิในทรัพย์สินเชิงอุตสาหกรรม สิทธิในการดำเนินงานและการให้บริการ
  - (ฉ) สูตรอาหาร สูตรอื่น แบบจำลอง การออกแบบ และแม่แบบ และ
  - (ช) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อยู่ในขั้นตอนการพัฒนา
- ประเภทของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่กล่าวถึงข้างต้นสามารถแยกเป็นประเภทย่อยหรือรวมกันเป็นประเภทที่ใหญ่ขึ้นได้ หากผลในการแยกย่อยหรือการรวมนั้นทำให้ข้อมูลที่เปิดเผยเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินมากขึ้น
๑๑๓. หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ด้อยค่าตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๑ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดเงินสด หรือมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๒๖ เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด* เพิ่มเติมจากข้อมูลที่กำหนดให้เปิดเผยตามย่อหน้าที่ ๑๑๑ (จ) (๓) ถึง ๑๑๑ (จ) (๕)
๑๑๔. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓ เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และข้อผิดพลาด กำหนดให้หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะและจำนวนเงินของการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีที่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญในงวดปัจจุบันหรือคาดว่าจะมีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญในงวดต่อไป การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของรายการข้อใดข้อหนึ่ง ต่อไปนี้
- (ก) การประเมินอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
  - (ข) วิธีการตัดจำหน่าย หรือ
  - (ค) มูลค่าคงเหลือ
๑๑๕. หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้ในงบการเงิน
- (ก) มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน และเหตุผลสนับสนุนการประเมินอายุการให้ประโยชน์ที่ไม่ทราบแน่นอน ในการให้เหตุผล หน่วยงานต้องอธิบายถึงปัจจัยที่มีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญในการกำหนดว่าสินทรัพย์มีอายุการให้ประโยชน์ที่ไม่ทราบแน่นอน
  - (ข) คำอธิบายเกี่ยวกับมูลค่าตามบัญชี และระยะเวลาการตัดจำหน่ายที่เหลืออยู่สำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละรายการที่มีสาระสำคัญต่องบการเงินของหน่วยงาน
  - (ค) สำหรับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากรายการที่ไม่มีมีการแลกเปลี่ยนและรับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม (ดูย่อหน้าที่ ๓๖ ถึง ๓๗)
    - (๑) มูลค่ายุติธรรมที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์เหล่านั้น
    - (๒) มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์เหล่านั้น และ
    - (๓) สินทรัพย์เหล่านั้นวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการด้วยวิธีราคาทุนหรือวิธีการตีราคาใหม่

* เมื่อมีการประกาศใช้

- (ง) การมีอยู่และมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีข้อจำกัดในเรื่องสิทธิ และมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่นำไปใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน
- (จ) จำนวนเงินที่หน่วยงานมีข้อผูกมัดตามสัญญาสำหรับการได้มาซึ่งสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
๑๑๖. กรณีที่หน่วยงานอธิบายถึงปัจจัยที่มีบทบาทอย่างเป็นนัยสำคัญในการกำหนดว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนมีอายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน หน่วยงานต้องพิจารณาถึงปัจจัยที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๘๓
- สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่วัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการด้วยวิธีการตีราคาใหม่
๑๑๗. หากหน่วยงานบันทึกสินทรัพย์ไม่มีตัวตนด้วยราคาที่ตีใหม่ หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้
- (ก) แสดงข้อมูลทุกข้อต่อไปนี้โดยแสดงแยกตามประเภทของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- (๑) วันที่ตีราคาใหม่
  - (๒) มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ตีราคาใหม่ และ
  - (๓) มูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหากใช้วิธีราคาทุนตามย่อหน้าที่ ๖๗ ในการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการกับประเภทของสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยวิธีการตีราคาใหม่
- (ข) จำนวนเงินของส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ณ วันต้นงวดและวันสิ้นงวดการรายงาน โดยแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในระหว่างงวดการรายงาน และข้อจำกัดในการนำส่วนเกินทุนนั้นมาแบ่งปันให้กับเจ้าของ และ
- (ค) วิธีการและข้อสมมติที่มีนัยสำคัญที่ใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
๑๑๘. ในการเปิดเผยข้อมูล หน่วยงานอาจจำเป็นต้องนำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหลายประเภทมารวมกันเป็นประเภทที่ใหญ่ขึ้น อย่างไรก็ตามหน่วยงานต้องไม่นำสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหลายประเภทมารวมกันเป็นประเภทเดียวกัน หากการรวมนั้นจะทำให้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยจำนวนเงินที่วัดมูลค่าด้วยทั้งวิธีราคาทุนและวิธีการตีราคาใหม่
- รายจ่ายเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา
๑๑๙. หน่วยงานต้องเปิดเผยจำนวนรวมของรายจ่ายเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาซึ่งรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างงวด
๑๒๐. รายจ่ายเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาประกอบด้วยรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา (ดูย่อหน้าที่ ๕๘ ถึง ๕๙ สำหรับแนวปฏิบัติเกี่ยวกับประเภทของรายจ่ายที่ต้องนำมารวมเพื่อเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๑๑๙)
- การเปิดเผยข้อมูลอื่น
๑๒๑. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้สนับสนุนให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้
- (ก) คำอธิบายเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้คิดค่าตัดจำหน่ายเต็มจำนวนแล้ว แต่หน่วยงานยังใช้ประโยชน์อยู่ และ
- (ข) คำอธิบายโดยสังเขปเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีนัยสำคัญภายใต้การควบคุมของหน่วยงาน แต่ไม่ได้รับรู้เป็นสินทรัพย์เนื่องจากสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวไม่เข้าเกณฑ์การรับรู้รายการตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้

การถือปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลง

๑๒๒. สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบแน่นอน ให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้โดยใช้วิธีปรับย้อนหลัง
๑๒๓. สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอน ประเภทโปรแกรมคอมพิวเตอร์และสิทธิการเช่า ให้หน่วยงานนำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มาถือปฏิบัติกับรายการดังกล่าวโดยใช้วิธีปรับย้อนหลัง
๑๒๔. สำหรับสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนประเภทอื่น นอกจากรายการตามย่อหน้าที่ ๑๒๒ ซึ่งได้มีการรับรู้ไว้แล้วในงบการเงินของหน่วยงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ให้หน่วยงานนำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มาถือปฏิบัติกับรายการดังกล่าวโดยใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป และสำหรับกรณีสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ทราบได้แน่นอนอื่นๆ นอกจากรายการดังกล่าวข้างต้น ให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้กับรายการที่ได้มานับตั้งแต่วันที่มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

วันถือปฏิบัติ

๑๒๕. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลารายงานที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป โดยสนับสนุนให้นำมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้มาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ หากหน่วยงานปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ก่อนวันที่กำหนด หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงนี้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

ภาคผนวก

แนวปฏิบัติ

ภาคผนวกนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ต้นทุนเว็บไซต์

๑. หน่วยงานอาจมีรายจ่ายที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานในการพัฒนาและใช้งานเว็บไซต์เพื่อการเข้าถึงทั้งจากภายในและภายนอก เว็บไซต์ที่ถูกออกแบบเพื่อการเข้าถึงจากภายนอกอาจจะถูกใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย เช่น เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการให้บริการ เพื่อขอความเห็นต่อร่างกฎหมาย เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการของหน่วยงาน เพื่อให้บริการอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อขายสินค้าและบริการ เว็บไซต์ที่ถูกออกแบบเพื่อการเข้าถึงจากภายใน อาจจะถูกใช้เพื่อเก็บข้อมูลนโยบายของหน่วยงาน และข้อมูลผู้มาใช้บริการ และใช้ค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๒. ขั้นตอนในการพัฒนาเว็บไซต์สามารถอธิบายได้ดังนี้

๒.๑ การวางแผน รวมถึงการศึกษาความเป็นไปได้ การระบุวัตถุประสงค์และความต้องการ การประเมินทางเลือก และการจัดลำดับทางเลือก

๒.๒ การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การจัดหาชื่อโดเมน การจัดซื้อและพัฒนาอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงาน การติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้น และการทดสอบระบบ

๒.๓ การพัฒนาการออกแบบกราฟิก ได้แก่ การออกแบบภาพลักษณ์ของเว็บไซต์ และ

๒.๔ การพัฒนาเนื้อหา ได้แก่ การออกแบบ จัดซื้อ จัดเตรียม และนำเข้าข้อมูลทั้งที่เป็นตัวหนังสือและเป็นรูปภาพเข้าสู่เว็บไซต์ก่อนการพัฒนาจะเสร็จสมบูรณ์ ข้อมูลเหล่านี้อาจจะถูกจัดเก็บในฐานข้อมูลที่แยกออกมาซึ่งเชื่อมต่อหรือสามารถเข้าถึงได้จากเว็บไซต์ หรือข้อมูลอาจถูกเข้ารหัสโดยตรงไปยังหน้าเว็บไซต์

๓. ขั้นตอนการใช้งานจะเริ่มต้นขึ้นเมื่อการพัฒนาเว็บไซต์เสร็จสิ้นลง ในขั้นตอนนี้ หน่วยงานจะบำรุงรักษาและยกระดับแอปพลิเคชัน อุปกรณ์โครงสร้างพื้นฐาน การออกแบบกราฟิก และเนื้อหาของเว็บไซต์

๔. ในการบันทึกบัญชีสำหรับรายจ่ายที่เกิดขึ้นภายในในการพัฒนาและดำเนินการในเว็บไซต์ของหน่วยงาน สำหรับการเข้าถึงทั้งจากภายนอกและภายใน ประเด็นที่ควรพิจารณา ได้แก่

๔.๑ เว็บไซต์ถือเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้หรือไม่

๔.๒ การปฏิบัติทางบัญชีที่เหมาะสมต่อรายการรายจ่ายดังกล่าว

๕. แนวปฏิบัตินี้ไม่สามารถใช้ถึงปฏิบัติได้กับรายจ่ายที่เป็นการจัดซื้อ พัฒนา และใช้งานอุปกรณ์ต่าง ๆ (เช่น เว็บเซิร์ฟเวอร์ สเตจจิงเซิร์ฟเวอร์ โพรต็อกซ์เซิร์ฟเวอร์ และระบบการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต) ของเว็บไซต์ รายจ่ายเหล่านี้จะถูกบันทึกบัญชีตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๗ เรื่อง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ นอกจากนี้ เมื่อหน่วยงานมีรายจ่ายค่าบริการอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นให้แก่ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตที่รองรับเว็บไซต์ของหน่วยงาน รายจ่ายดังกล่าวให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายของหน่วยงานเมื่อหน่วยงานได้รับบริการ

๖. มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๓๑ เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ไม่สามารถใช้ถือปฏิบัติกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อขายในการดำเนินงานปกติของหน่วยงาน (ดูมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๑ เรื่อง สัญญาก่อสร้าง และ ๑๒ เรื่อง สินค้าคงเหลือ*) หรือสัญญาเช่าที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ ๑๓ เรื่อง สัญญาเช่า ดังนั้น แนวปฏิบัตินี้ไม่ใช่ถือปฏิบัติกับรายจ่ายเพื่อการพัฒนาหรือใช้งานเว็บไซต์ (หรือเว็บไซต์ซอฟต์แวร์) ที่จะขายให้หน่วยงานอื่น เมื่อเว็บไซต์ถูกให้เช่าภายใต้สัญญาเช่า ให้ผู้เช่าถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัตินี้ เมื่อเว็บไซต์ถูกให้เช่าภายใต้สัญญาเช่าการเงิน ให้ผู้เช่าถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัตินี้ภายหลังจากการรับรู้สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าเริ่มแรก

๗. เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาและใช้เพื่อการเข้าถึงทั้งจากภายในหรือภายนอก ถือเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงานที่เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้

๘. หน่วยงานจะบันทึกบัญชีเว็บไซต์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้ก็ต่อเมื่อ นอกจากมีการปฏิบัติตามข้อกำหนดทั่วไปตามที่อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ ๒๘ ของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ในเรื่องการรับรู้และวัดมูลค่าเมื่อเริ่มแรกแล้วจะต้องเข้าเงื่อนไขของข้อกำหนดในย่อหน้าที่ ๔๙ ของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง หน่วยงานจะสามารถแสดงให้เห็นว่าเว็บไซต์มีความเป็นไปได้ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการตามย่อหน้าที่ ๔๙ (ง) ของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐก็ต่อเมื่อ ตัวอย่างเช่น เว็บไซต์สามารถก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งรวมถึงรายได้ทางตรงจากการรับคำสั่งซื้อ หรือให้บริการโดยใช้เว็บไซต์แทนการใช้บุคลากรภาครัฐที่ให้บริการ ณ สถานที่ให้บริการของรัฐ หากหน่วยงานไม่สามารถแสดงให้เห็นว่าเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้นโดยมีจุดประสงค์หลักในการโฆษณาบริการและสินค้าของหน่วยงานนั้นสามารถก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือศักยภาพในการให้บริการ รายจ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการพัฒนาเว็บไซต์ดังกล่าว จะถูกบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดรายการ

๙. รายจ่ายภายในใด ๆ ในการพัฒนาและใช้งานเว็บไซต์ของหน่วยงาน จะต้องถูกบันทึกบัญชีตามข้อกำหนดในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ ลักษณะของแต่ละกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายจ่าย (เช่น การฝึกอบรมบุคลากรและการบำรุงรักษาเว็บไซต์) และขั้นตอนการพัฒนาหรือภายหลังการพัฒนาเว็บไซต์จะถูกประเมินเพื่อระบุวิธีการปฏิบัติทางบัญชีที่เหมาะสม

๙.๑ ขั้นตอนการวางแผนมีลักษณะคล้ายกับขั้นตอนการวิจัยตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๔๖ - ๔๘ ของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

๙.๒ ขั้นตอนการพัฒนาแอปพลิเคชันและโครงสร้างพื้นฐาน ขั้นตอนการออกแบบกราฟิก และขั้นตอนการพัฒนาเนื้อหาในส่วนเนื้อหาเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์บริการและสินค้าของหน่วยงาน จะมีลักษณะคล้ายกับขั้นตอนพัฒนาตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๔๙ - ๕๖ ของมาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ รายจ่ายที่เกิดขึ้นในขั้นตอนเหล่านี้ ถือเป็นต้นทุนของเว็บไซต์ซึ่งต้องบันทึกบัญชีเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนตามที่ระบุในย่อหน้าที่ ๘ ของแนວปฏิบัติฉบับนี้ หากรายจ่ายนั้นเกิดขึ้นโดยตรง และจำเป็นต่อการได้มา ผลิต หรือเตรียมการให้เว็บไซต์พร้อมใช้งานตามเจตนารมณ์ของฝ่ายบริหาร ตัวอย่างเช่น รายจ่ายในการซื้อหรือออกแบบเนื้อหา (เนื้อหานอกเหนือไปจากเพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์บริการและสินค้าของหน่วยงาน) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เว็บไซต์หรือรายจ่ายอื่นที่ทำให้เนื้อหาของเว็บไซต์ใช้งานได้ (เช่น ค่าธรรมเนียมในการได้มาซึ่งใบอนุญาตในการผลิตซ้ำ) ถือเป็นต้นทุนของการพัฒนาเมื่อเข้าเงื่อนไขที่กำหนด อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๗๗ ว่ารายจ่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ในครั้งแรกได้ถูกรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบการเงินงวดก่อนแล้ว จะไม่ถูกรับรู้เป็นต้นทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในภายหลัง (เช่น ถ้าต้นทุนของลิขสิทธิ์ได้ถูกตัดจำหน่ายหมดแล้ว และต่อมาเนื้อหาได้ถูกนำเข้าสู่เว็บไซต์)

* เมื่อมีการประกาศใช้

๙.๓ รายการที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการพัฒนาเนื้อหาเว็บไซต์ ในส่วนเนื้อหาเว็บไซต์ที่พัฒนาขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์อื่น นอกเหนือจากการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์บริการและสินค้าของหน่วยงาน (เช่น รูปหรือสินค้าดิจิทัล) ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๖๑ (ค) ตามมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐฉบับนี้ เช่น เมื่อบันทึกบัญชีรายการรายจ่ายค่าบริการทางวิชาชีพในการถ่ายภาพสินค้าของหน่วยงาน เพื่อเพิ่มความน่าสนใจในการนำเสนอ รายจ่ายดังกล่าวให้บันทึกบัญชีเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อมีการจ่ายเงินค่าบริการทางวิชาชีพระหว่างงวดงาน ไม่ใช่เมื่อมีการนำรูปที่ถ่ายนั้นไปแสดงบนเว็บไซต์ และ

๙.๔ ขั้นตอนการใช้งานเริ่มต้นเมื่อขั้นตอนการพัฒนาเว็บไซต์เสร็จสมบูรณ์ รายการที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้ให้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ เว้นแต่กรณีที่เข้าเงื่อนไขในย่อหน้าที่ ๒๒ ของมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐฉบับนี้

๑๐. เว็บไซต์ที่รับรู้เป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนภายใต้ย่อหน้าที่ ๘ ของแนวปฏิบัติฉบับนี้ ให้วัดมูลค่าภายหลังการรับรู้ครั้งแรก โดยถือปฏิบัติตามข้อกำหนดตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ ๖๕ - ๘๐ ของมาตรฐานการบัญชี ภาครัฐฉบับนี้ การประมาณการอายุการให้ประโยชน์ที่ดีที่สุดของเว็บไซต์ควรจะสั้น ตามที่ได้อธิบายไว้ในย่อหน้าที่ ๘๕

๑๑. ย่อหน้าที่ ๑ - ๑๐ ของแนวปฏิบัติฉบับนี้ไม่ได้ถือปฏิบัติเป็นการเฉพาะเจาะจงกับต้นทุนการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อย่างไรก็ตามหน่วยงานสามารถถือปฏิบัติตามหลักการในย่อหน้าเหล่านี้ได้